

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut mezinárodních studií

Aneta Kučerová

**Vliv migrační krize na vztahy mezi Itálií a
Rakouskem**

Bakalářská práce

Praha 2017

Autor práce: **Aneta Kučerová**

Vedoucí práce: **doc. PhDr. Ota Konrád, Ph.D**

Rok obhajoby: **2017**

Bibliografický záznam

KUČEROVÁ, Aneta. *Vliv migrační krize na vztahy mezi Itálií a Rakouskem*. Praha, 2017. 35 s. Bakalářská práce (Bc.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut mezinárodních studií. Katedra německých a rakouských studií. Vedoucí bakalářské práce doc. PhDr. Ota Konrád, PhD.

Abstrakt

Tato bakalářská práce zkoumá reakci Itálie na rakouskou migrační politiku během uprchlické krize v letech 2015 – 2016. Během tohoto období italsko-rakouské vztahy prošly řadou neshod, které jsou v této práci představeny. Hlavním cílem této práce je analyzovat italskou odpověď na rakouskou migrační politiku a vysvětlit její příčiny. V první kapitole je popsán kontext uprchlické krize v případě Itálie a Rakouska a vnitropolitický vývoj Itálie během krize. Druhá část práce zkoumá italskou reakci na dublinská nařízení, která představují základ azylové politiky Evropské unie. Třetí kapitola je věnovaná reakci Itálie na rakouský návrh zřízení hraničních kontrol v Brennerském průsmyku. Poslední kapitola se zabývá možnými italskými a rakouskými návrhy na úpravu nefunkční azylové politiky EU. Cílem této kapitoly je přiblížit možné paralely mezi italským a rakouským přístupem k reformě evropské azylové politiky. Práce dochází k závěru, že Itálie v důsledku svých národních zájmů odpověděla na většinovou část rakouské migrační politiky kriticky. Italský premiér v několika případech apeloval na Brusel a Vídeň, aby je donutil ke změně politiky z vlastních obav z nárůstu euroskeptických stran v Itálii.

Abstract

This bachelor thesis examines Italy's reaction to Austrian migration policy during the refugee crisis in 2015 – 2016. During this period the Italian-Austrian relations have experienced a number of disagreements that are presented in this thesis. The main goal of this thesis is to analyze the Italian response to Austrian migrant policy

and explain its causes. The first chapter describes the context of the refugee crisis in the case of Italy and Austria and the domestic political development in Italy during the crisis. The second part examines the Italian reaction to the Dublin regulation, the basis of the European Union asylum policy. The third chapter is devoted to Italy's response to the Austrian plan of the introduction of border controls at the Brenner Pass. The last chapter deals with possible Italian and Austrian proposals on the modification of the non-functioning EU asylum policy. The goal of this chapter is to explore possible parallels between the Italian and Austrian approaches to the reform of European asylum policy. The work concludes that Italy, as a result of its national interests, has responded critically to the majority of Austrian migration policy. The Italian Prime Minister has pressured the EU and Austria for the reform of the asylum policy because of his concerns about the rise of Eurosceptic parties in Italy.

Klíčová slova

Itálie, Rakousko, migrační krize, Evropská unie, Matteo Renzi, mezinárodní vztahy

Keywords

Italy, Austria, migrant crisis, European Union, Matteo Renzi, international relations

Rozsah práce: 57 028 znaků

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracoval/a samostatně a použil/a jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 16. 5. 2017

Aneta Kučerová

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala JUDr. Vladimírovi Handlovi, CSc. a doc. PhDr. Otu Konrádovi, Ph.D za cenné rady a připomínky během psaní bakalářské práce.

Institut mezinárodních studií
Teze bakalářské práce

Jméno:

Aneta Kučerová

E-mail:

anet.kucerova@gmail.com, 28710719@fsv.cuni.cz

Studijní obor:

Mezinárodní teritoriální studia

Semestr a školní rok zahájení práce:

LS 2015/2016

Semestr a školní rok ukončení práce:

LS 2016/2017

Vedoucí bakalářského semináře:

JUDr. Vladimír Handl, CSc.

Vedoucí práce:

Doc. PhDr. Ota Konrád, Ph.D

Název práce:

Vliv migrační krize na vztahy mezi Itálií a Rakouskem

Charakteristika tématu práce (max. 10 řádek):

Italsko-rakouské vztahy byly do značné míry ovlivněny evropskou migrační krizí. Itálie se na samém začátku krize stala hlavní destinací pro migrační tok uprchlíků, čímž se vynořily obavy na rakouské straně coby sousedního státu. Rakousko začalo zastávat některé radikální postoje, které šokovaly nejen Itálii, ale i Evropskou unii. Tato bakalářská práce zkoumá reakci Itálie na rakouskou migrační politiku během uprchlické krize v letech 2015 – 2016. Během tohoto období italsko-rakouské vztahy prošly řadou neshod, které jsou v této práci představeny. Hlavním cílem této práce je analyzovat italskou odpověď na rakouskou migrační politiku a vysvětlit její příčiny. Práce dále představí italské a rakouské návrhy na reformu nefunkční azylové politiky EU.

Zdůvodnění úprav a změn tématu od zadání projektu do odevzdání práce (max. 10 řádek):

V bakalářské práci došlo k upřesnění hlavní výzkumné otázky z důvodu zúžení tématu práce. Výzkumná otázka byla formulovaná následovně: Jaká byla italská reakce na rakouskou migrační politiku?. Dále byla práce doplněna o kapitolu o azylové politice EU – konkrétně o italské a rakouské návrhy na její reformu. Bylo také definováno nové časové rozmezí. Zatímco začátek práce rokem 2015 byl ponechán, konec práce byl nově stanoven na podzim roku 2016 z důvodu změny oficiálního diskurzu mezi Itálií a Rakouskem.

Struktura práce (hlavní kapitoly obsahu):

- Úvod
- 1. Kontext migrační krize v italském a rakouském případě
- 2. Itálie požaduje revizi Dublinských dohod
- 3. Migrace vyvolala obavy na italsko-rakouské hranici
- 4. Itálie a Rakousko navrhuje změnu azylové politiky EU
- Závěr

Prameny a literatura (výběrová bibliografie, max. 30 hlavních titulů):

Knihy:

- Tomáš Břicháček, *Unie ve víru migrační krize* (Praha: Institut Václava Klause, 2016).

- Michelle Cini a Nieves Pérez-Solórzano Borragán, *European Union Politics* (New York: Oxford University Press, 2016).
- Susi Dennison a Josef Janning, „Bear any Burden: How EU Governments Can Manage the Refugee Crisis”, European Council on Foreign Relations, 28. 4. 2016, http://www.ecfr.eu/page/-/Bear-Any-Burden_Dennison-Janning.pdf (staženo 19. 4. 2017).
- Matthew Fillmore, „Italy, the European Union, and Mediterranean Migrants: Opportunity from Crisis?” (diplomová práce, Naval Postgraduate School, 2016).
- Marco Funk, „Trickery in Dublin's Shadow”, *Forced Migration Review*, č. 51 (leden 2016), <http://www.proquest.com> (staženo 2. 4. 2017).
- Timothy G. Hammond, „The Mediterranean Migration Crisis”, *Foreign Policy Journal*, 19. 5. 2015, <https://www.foreignpolicyjournal.com/wp-content/uploads/2015/05/150519-Mediterranean-Migration-Crisis-Timothy-G-Hammond.pdf> (staženo 19. 4. 2017).
- Nika Bačić Selanec, „A Critique of Eu Refugee Crisis Management: On Law, Policy and Decentralisation”, *Croatian Yearbook of European Law & Policy* 11 (leden 2015), <https://www.ebscohost.com> (staženo 2. 4. 2017).
- Sheetal Sharma, „Europe's Struggle with Refugee Crisis: An Analysis”, *IUP Journal of International Relations* 10, č. 1 (leden 2016), <http://www.proquest.com> (staženo 3. 3. 2017).

Podpis studenta a datum

Schváleno	Datum	Podpis
Vedoucí práce		
Vedoucí bakalářského semináře		
Garant oboru		

Obsah

ÚVOD.....	3
1. KONTEXT MIGRAČNÍ KRIZE V ITALSKÉM A RAKOUSKÉM PŘÍPADĚ .	7
1.1 <i>Migrační krize v rámci Evropské unie</i>	7
1.2 <i>Migrační krize v Itálii</i>	9
1.2.1 <i>Vnitropolitická situace Itálie v kontextu migrační krize</i>	10
1.3 <i>Migrační krize v Rakousku.....</i>	12
2. ITÁLIE POŽADUJE REVIZI DUBLINSKÝCH DOHOD.....	13
2.1 <i>Dublinské dohody a jejich neefektivita v praxi</i>	13
2.2 <i>Plán Evropské unie na přerozdělení migrantů mezi členské státy.....</i>	15
2.2.1 <i>Italská reakce na systém přerozdělování migrantů</i>	16
3. MIGRACE VYVOLALA OBAVY NA ITALSKO-RAKOUSKÉ HRANICI	17
3.1 <i>Hraniční kontroly v Schengenském systému během migrační krize</i>	17
3.2 <i>Rakouský plán na zřízení hraničních kontrol v Brenneru.....</i>	18
3.2.1 <i>Italsko-rakouská jednání o hraničních kontrolách</i>	20
4. ITÁLIE A RAKOUSKO NAVRHUJÍ ZMĚNU AZYLOVÉ POLITIKY EU	21
4.1 <i>Nefunkční azylová politika EU.....</i>	21
4.2 <i>Italské návrhy na reformu azylové politiky.....</i>	22
4.2.1 <i>Migration Compact.....</i>	23
4.3 <i>Rakouské návrhy na reformu azylové politiky</i>	24
4.4 <i>Bratislavský summit EU.....</i>	25
ZÁVĚR.....	27
SUMMARY	29
POUŽITÁ LITERATURA.....	31

Seznam použitých zkratk

EU	Evropská unie
FPÖ	Svobodná strana Rakouska
OSN	Organizace spojených národů

Úvod

Uprchlická krize přinesla nové výzvy pro členské státy Evropské unie. Itálie se na samém začátku krize stala hlavní destinací pro migrační tok uprchlíků, čímž se vynořily obavy na rakouské straně coby sousedního státu. Itálie i Rakousko začaly následovat vlastní strategie vůči uprchlické krizi, které vždy nešly ruku v ruce. Rakousko, které v současnosti zaznamenává nárůst vlivu pravice, začalo zastávat některé radikální postoje během kulminace uprchlické krize v roce 2015, které šokovaly nejen Itálii, ale i samotné instituce EU. Migrační politika, kterou Rakousko prezentovalo, zpochybňovala nejen Schengen, ale také hodnoty solidarity mezi členskými státy EU či samotnou evropskou azylovou politiku. Vzhledem k velkému počtu uprchlíků, kteří přicházejí do Itálie a pokračují dále na sever za lepšími životními podmínkami, se Brennerský průsmyk v Jižním Tyrolsku a jeden ze symbolů Schengenu stal tranzitním místem pro migranty a zároveň předmětem sporu mezi Itálií a Rakouskem.

Tématem této bakalářské práce je reakce Itálie na rakouskou migrační politiku vůči uprchlické krizi. Toto téma je důležité vzhledem k současnému dění evropské, ale i světové politiky a mezinárodních vztahů. Evropská unie se zakládá na schengenském principu a na koherentní politice mezi členskými státy. Vzhledem k tomu, že tyto principy byly v případě Itálie a Rakouska během uprchlické krize vystaveny zkoušce, je nutné se jim věnovat. Italsko-rakouským vztahům v rámci uprchlické krize se v tuto chvíli nevěnuje tolik pozornosti. Kvůli tomu, že se jedná o sousední státy a členské státy EU, které sdílí velmi důležitý a strategický tranzitní bod, je důležité se touto tématikou zabývat.

Práce bude primárně vypracovaná v časovém rozmezí od roku 2015 do podzimu 2016. Nicméně klíčové události mimo toto časové rozmezí budou v práci zohledněny – zejména v poslední kapitole, která se zabývá nefunkční azylovou politikou EU a italskými a rakouskými návrhy na její zlepšení. Rok 2015 představuje začátek vyhocené fáze uprchlické krize a období, kdy EU a členské státy začaly umisťovat uprchlickou krizi mezi prioritní témata a svolávaly jednání, ve kterých se snažily o řešení nečekaného náporu uprchlíků přicházejících z Asie a Afriky. Konec práce je stanoven do poloviny roku 2016. Jaro roku 2016 se vyznačuje vyhocením italsko-rakouských vztahů během krize v Brennerském průsmyku, zatímco na podzim téhož roku došlo k zásadnímu posunu oficiálního diskurzu mezi oběma zeměmi po

Bratislavském summitu EU. Proto je událost Bratislavského summitu EU použita jako časová hranice této práce. Teritoriální vymezení práce bude především orientované na Itálii a Rakousko. Nicméně vzhledem k tomu, že se jedná o členské státy EU, tak práce neopomene teritoriální kontext celé Unie, se zaměřením na pohyb a cesty uprchlíků na evropský kontinent. Práce bude sledovat dění uprchlické krize především na lokální úrovni v italském a rakouském případě. Dále se však práce bude konkrétněji věnovat sporu ohledně Brennerského průsmyku na italsko-rakouských hranicích.

Cílem mé bakalářské práce je přiblížit problematiku vztahů mezi Itálií a Rakouskem, které jsou v současné době značně ovlivněny evropskou uprchlickou krizí. Práce má vysvětlit odezvu Itálie na rakouskou migrační politiku a vysvětlit příčiny oné odezvy. Cílem práce je zodpovědět čtyři výzkumné otázky: „Jaká byla reakce Itálie na provedené kroky Rakouska vůči uprchlické krizi? Jaké jsou vnitropolitické či zahraničněpolitické příčiny italské reakce? Probíhal diskurz mezi Itálií a Rakouskem během uprchlické krize na bilaterální nebo multilaterální úrovni? Jaké jsou rakouské a italské návrhy na změnu evropské azylové politiky a v čem se případně shodují?“. Předběžná odpověď/hypotéza na první výzkumnou otázku tvrdí, že reakce italských lídrů směrem k rakouským opatřením vůči uprchlické krizi byla zpravidla kritická a negativní. Práce vychází z další pracovní hypotézy, která říká, že tomu bylo tak, neboť se Itálie od roku 2015 ocitla v napjaté situaci, během které uprchlická krize podnítila vzestup euroskeptických politických stran a zjevně ukázala fragmentaci italského politického prostoru, který znamenal hrozbu pro vládnoucí politickou stranu. Zatímco se Itálie snažila o kompromisní řešení uprchlické krize a volala po solidaritě mezi členskými státy EU, Rakousko se stavělo do pozice tvrdého vyjednávání vůči uprchlické krizi. Italští lídři se báli o svou politickou pozici z důvodu sílícího vlivu populistických politických stran, které těží ze svého protiimigračního programu. Z tohoto důvodu se italská vláda razantně snažila o vyvíjení tlaku na Vídeň a Brusel, aby zabránila dalšímu růstu popularity opozičních stran a případné ztrátě vedoucí role na politické scéně.

Jako metodologii pro svou bakalářskou práci jsem si zvolila případovou studii, která mi umožní sbírat a následně zkoumat informace týkající se Itálie a Rakouska v jejich přístupu k evropské migrační krizi. Petr Drulák definuje případovou studii jako

analýzu případu, která poskytne porozumění a vysvětlení určitého případu, který bude zasazen do celkového kontextu událostí.¹

Práce je rozdělena do čtyř kapitol vyjma úvodu a závěru. V první kapitole je nastíněna problematika a kontext uprchlické krize. Po stručném představení kontextu samotné uprchlické krize, práce přiblíží průběh uprchlické krize v Itálii a Rakousku pro pochopení dvou rozdílných případů. Není opomenut vnitropolitický kontext v obou zemích se zaměřením na populismus a euroskepticismus. Důraz je však dán na vnitropolitickou situaci v Itálii, které se věnuje samostatná podkapitola a nastíní možné odpovědi na výzkumnou otázku o vnitropolitických příčinách italské reakce. Druhá kapitola pracuje s Dublinskými smlouvami, které představují základ migrační politiky EU. Cílem této kapitoly je poukázat na rakouskou politiku, jejímž podkladem jsou dublinská nařízení a uvést ji do kontrastu s italskou stranou, která se silně staví proti těmto nařízením, které pro ni představují zásadní problém v kooperaci s ostatními členskými státy pro zvládnutí krize. Práce v další kapitole analyzuje italskou reakci na rakouské plány na zřízení hraničních kontrol v Brennerském průsmyku, které představovaly jednu z největších výzev pro italsko-rakouské vztahy během migrační krize. Rakouská migrační politika se projevovala restriktivními opatřeními, která se otiskla v reakci Itálie a EU samotné. Poslední kapitola se zabývá možnými italskými a rakouskými návrhy na úpravu nefunkční azylové politiky EU. Cílem této kapitoly je přiblížit možné paralely mezi italským a rakouským přístupem k reformě evropské azylové politiky.

Práce se zakládá především na relevantní sekundární literatuře a vědeckých článcích. Vychází však také z primárních pramenů (např. oficiální zprávy EU, zprávy italského ministerstva vnitra) a internetových článků. Práce také využila několik článků či studií publikované think tanky zabývajícími se evropskou politikou – European Council on Foreign Relations či italský Affari Internazionali, který se zaměřuje na italskou zahraniční politiku a na vývoj na mezinárodní scéně. Množství zdrojů týkajících se Itálie či Rakouska a jejich přístupu k uprchlické krizi je dostačující. Ačkoliv deficit vidím ve zdrojích, které by uváděly v kontrast přístupy obou zemí a obsahovaly výzkumné otázky, kterými se zabývá tato práce.

Jedna z klíčových publikací, ze které tato práce vycházela, byla *Unie ve víru migrační krize*² od Tomáše Břicháčka. Tato publikace analyzuje reakci Evropské unie

¹ Petr Drulák, *Jak zkoumat politiku: kvalitativní metodologie v politologii a mezinárodních vztazích* (Praha: Portál, 2008), 32.

na migrační krizi a popisuje právníkové kroky, které EU podnikla. Ačkoliv se tato publikace specificky nezabývá Itálií či Rakouskem, byla stěžejní pro nastínění a pochopení kontextu evropské migrační politiky. Přestože byla publikace přínosná v oblasti výčtu faktů ohledně EU během uprchlické krize, bylo zapotřebí publikaci studovat s určitým odstupem vzhledem k tomu, že byla publikovaná pod Institutem Václava Klause a je zaujatá vůči Schengenu či EU obecně.

Pro první kapitolu, ve které jsou prvky historie EU, byla využita publikace *European Union Politics*³ od editorů Michelle Cini a Nieves Pérez-Solórzano Borragána a publikace *Adapting to European Integration: Small States and the European Union*⁴ od editorů Kennetha Hanfa a Bena Soetendorpa. Obě knihy představují úvod do EU včetně evropské integrace a europeizace. Přestože neobsahují informace z oblasti migrační krize, pro nastínění historického kontextu EU byly knihy dostačující.

Při analýze migrační krize v Itálii (průběh krize a její vliv na vnitropolitický vývoj Itálie) se práce opírá o diplomovou práci s názvem „Italy, the European Union, and Mediterranean Migrants: Opportunity from Crisis?“⁵ od autora Matthew Fillmore. Fillmore se zabývá důsledky migrační krize na Itálii a EU. Zkoumá reakce italské a evropské armády na krizi a analyzuje italský migrační systém spolu s jeho propojením s imigračním systémem EU. Tato diplomová práce byla klíčová pro první kapitolu. Avšak její větší orientace na bezpečnostní politiku než na mezinárodní vztahy představovala deficit pro mou práci.

Deskriptivní analýza migrační krize je také detailně zpracována ve studii s názvem „Europe's Struggle with Refugee Crisis: An Analysis“⁶ od autora Sheetala Sharma. Jedná se o podrobné zpracování uprchlické krize v Evropě, které lze nalézt v elektronické databázi tak, jak je tomu i u dalších užitečných zdrojů. Za zmínku také stojí další studie, která nabízí analýzu kroků EU k uprchlické krizi a nese název „A Critique of EU Refugee Crisis Management: On Law, Policy and Decentralisation“⁷ od

² Tomáš Břicháček, *Unie ve víru migrační krize* (Praha: Institut Václava Klause, 2016).

³ Michelle Cini a Nieves Pérez-Solórzano Borragán, *European Union Politics* (New York: Oxford University Press, 2016).

⁴ Kenneth Hanf a Ben Soetendorp, *Adapting to European Integration: Small States and the European Union* (London and New York: Routledge, 2014).

⁵ Matthew Fillmore, „Italy, the European Union, and Mediterranean Migrants: Opportunity from Crisis?“ (diplomová práce, Naval Postgraduate School, 2016).

⁶ Sheetal Sharma, „Europe's Struggle with Refugee Crisis: An Analysis“, *IUP Journal of International Relations* 10, č. 1 (leden 2016), <http://www.proquest.com> (staženo 3. 3. 2017).

⁷ Nika Bačić Selanec, „A Critique of Eu Refugee Crisis Management: On Law, Policy and Decentralisation“, *Croatian Yearbook of European Law & Policy* 11 (leden 2015), <https://www.ebscohost.com> (staženo 2. 4. 2017).

Nika Bačić Selanece. Tato studie se zabývá právními a finančními opatřeními, které EU podnikla. Hlavní nevýhodou tohoto zdroje je však jeho velká všeobecnost. Pro specifické detaily, které jsou v mé práci zkoumány, bylo zapotřebí si nastudovat literaturu, která se zabývá konkrétními problémy. Jedním takovým zdrojem je vědecký článek autora Marco Funka „Trickery in Dublin’s shadow”.⁸ Tento článek se zabývá problematikou společných hranic mezi Itálií a Rakouskem ve spojitosti s dublinským a schengenským systémem. Jedná se o jeden z mála zdrojů, který se konkrétně věnuje migrační krizi v italsko-rakouském kontextu, avšak postrádá jasnou argumentaci v případě některých tvrzení.

1. Kontext migrační krize v italském a rakouském případě

1.1 Migrační krize v rámci Evropské unie

Evropa je již přes dva roky sužována závažnou migrační uprchlickou krizí. Velké počty lidí utekly před konflikty a chudobou ze zemí jako je Sýrie, Irák, Afghánistán či z oblastí Afriky a jižní Asie. Podle Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) se v roce 2015 do Evropské unie přes Středozemí dostalo přes 1 milion migrantů, zatímco v roce 2016 jich bylo 300 tisíc. Tito migranti nejčastěji míří na kontinent přes Středozemní moře do Itálie a Řecka. Odtud se snaží dostat do severních členských zemí EU, jakými jsou Německo, Rakousko nebo Švédsko, o kterých se domnívají, že tam mají větší možnosti na získání azylu a sociální podpory.⁹

Evropská unie se od roku 2015 snažila přijít s programem na zvládnutí zátěže, kterou uprchlická krize přinesla. Stala se však předmětem kritiky kvůli své nekoherentní azylové politice a neefektivnímu zvládnutí celé problematiky. Uprchlická krize rozdělila státy EU. Zatímco některé členské státy (Německo, Švédsko) nabízely štědré podmínky pro azylanty, jiné státy prosazovaly národní zájmy místo solidarity vůči migrantům a vysloužily si tak kritiku zejména ze strany Itálie a Řecka coby nejpostiženějších států. Návrh na rozdělení uprchlíků mezi členské země EU podle předem určených kvót, zejména pro odlehčení zátěže v Itálii a Řecku, narazil na silný odpor převážně střední a východní Evropy. Jelikož EU odsouhlasila plán na přerozdělení uprchlíků ze

⁸ Marco Funk, „Trickery in Dublin's Shadow”, *Forced Migration Review*, č. 51 (leden 2016), <http://www.proquest.com> (staženo 2. 4. 2017).

⁹ Tomáš Břicháček, *Unie ve víru migrační krize* (Praha: Institut Václava Klause, 2016), 17, 20, 22–23.

zatížené Itálie a Řecka v září roku 2015, v rámci EU stále chybí obecný konsensus na toto téma. Proti plánu hlasovalo Maďarsko, Česká republika, Slovensko a Rumunsko.¹⁰

Od začátku roku 2016 se Evropská unie začala soustřeďovat na omezování přílivu uprchlíků. Lídři EU oznámili dohodu s Tureckem, podle které budou nelegální uprchlíci, kteří se dostali na řecké ostrovy z Turecka, navraceni zpět. Za každého navraceného syrského občana do Turecka, přijme EU jednoho syrského občana pro přesídlení. EU se rovněž zavázala k poskytnutí 6 miliard EUR Turecku na pomoc s uprchlíky. Od této doby, co tato opatření vstoupila v platnost, se počet migrantů a uprchlíků směřující do Evropy rapidně snížil. Nicméně dohoda EU s Tureckem zůstává kontroverzní.¹¹

Krise má nadále závažné důsledky pro vlády členských států EU a pro EU samotnou. Příliv uprchlíků vyvíjel velký nápor na Schengenský systém, který do značné míry závisí na kooperaci v oblasti bezpečnosti vnějších hranic EU. Několik schengenských zemí (včetně Německa, Rakouska, Dánska a Švédska) zavedly dočasné hraniční kontroly v reakci na migrační vlnu.¹²

Uprchlíká krize také otevřela otázku schopnosti členských států EU integrovat menšiny do evropské společnosti a kultury. Tato otázka se stala výraznější uprostřed zpráv o trestné činnosti a sexuálních útocích údajně spáchanými některými z migrantů a žadatelů o azyl. Zároveň existují obavy o zvýšení společenského napětí a xenofobie v Evropě.¹³ V souvislosti s uprchlickou krizí je také diskutováno téma hospodářského dopadu migračního a uprchlického toku. Někteří analytici tvrdí, že příliv může být ekonomicky výhodný a může pomoci vykompenzovat nepříznivý demografický vývoj (například stárnoucí populace a zmenšující se množství pracovní síly) a tím posilovat fiskální udržitelnost EU v delším časovém horizontu. Mnozí odborníci však zdůrazňují, že bude hodně záležet na způsobu integrace migrantů na trh práce. Jiní se obávají, že nově příchozí migranti mohou zabrat pracovní místa nebo snížit mzdy, a to zejména v

¹⁰ Steven Erlanger a James Kanter, „Plan on Migrants Strains the Limits of Europe’s Unity”, New York Times, 22. 9. 2015, https://www.nytimes.com/2015/09/23/world/europe/european-union-ministers-migrants-refugees.html?_r=0 (staženo 1. 4. 2017).

¹¹ „Prohlášení EU a Turecka, 18. března 2016”, Consilium, <http://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2016/03/18-eu-turkey-statement/> (staženo 15. 3. 2017).

¹² Déborah Presta Novello, „The EU Response to Migratory Pressures: the Challenge of Getting Back to Schengen, the Future Management of the EU’s External Borders and Turkey’s Role” (Brussels: Institute of European Democrats, 2016), 4, <https://www.iedonline.eu/download/2016/schengen/PRESTA-NOVELLO.pdf> (staženo 9. 3. 2017).

¹³ Jenny Phillimore, „Integration and the European Migration „Crisis””, Carnegie Council for Ethics in International Affairs, 16. 6. 2016, http://www.carnegiecouncil.org/publications/ethics_online/0118 (staženo 20. 3. 2017).

krátkodobém horizontu. Někteří autoři naznačují, že tyto obavy pomohly zvýšit podporu krajní pravice a euroskeptických politických stran v mnoha zemích EU.¹⁴

1.2 Migrační krize v Itálii

Itálie je jedním ze zakládajících členů Evropské unie a již od konce 40. let minulého století byla velkým zastáncem evropské integrace. V 50. letech se podílela na návržení prvních supranacionálních institucí se založením Evropského společenství uhlí a oceli (1952), které dalo základ ekonomické integraci. Itálie je také členem eurozóny a Schengenu.¹⁵ Nicméně dlouhá ekonomická stagnace, krize eurozóny z roku 2009 a migrační krize změnila tradiční proevropské naladění Itálie. Skutečnost, že populistické a euroskeptické Hnutí pěti hvězd (Movimento 5 Stelle) je na vzestupu a italské regionální volby upevnily pozici Ligy Severu (Lega Nord) ukazuje, že migrační krize má jasný vliv na italskou politiku. Euroskepticismus se v italské politice stal význačným faktorem, především kvůli nedostatečné a nekoherentní reakci na migrační krizi ze strany EU.¹⁶

Itálie byla již od samotného propuknutí krize jednou z nejvíce zatížených zemí. Během prvních osmi měsíců v roce 2015 se do Itálie dostalo zhruba 116 tisíc nelegálních migrantů. Koncem léta 2015 Evropa čelila 700 tisícům nelegálních uprchlíků a žadatelů o azyl. Evropská komise od té doby přišla s několika plány na relokační uprchlíků zejména z postižené Itálie. Drtivá většina uprchlíků, kteří přišli do Itálie, hledali azyl v jiné zemi. Evropská rada se v roce 2015 rozhodla pro řešení kritické situace ve Středozemním moři, přes které se dostávaly největší počty uprchlíků do jižní Evropy. Rada dala pokyn k zesílení námořních sil ve Středozemí se snahou omezit počet úmrtí na moři.¹⁷ Itálie dosáhla zlomového bodu v říjnu 2013, kdy zahynulo více než 300 migrantů při převržení lodi ve Středozemním moři na cestě do Itálie. Proto od října 2013 Itálie společně s Maltou zahájila operaci Mare Nostrum, která byla však po roce ukončena, zejména z důvodu vysokých nákladů. V listopadu 2014 Evropská

¹⁴ Shekhar Aiyar et al., eds., „The Refugee Surge in Europe: Economic Challenges”, International Monetary Fund, leden 2016, <https://www.imf.org/external/pubs/ft/sdn/2016/sdn1602.pdf> (staženo 20. 3. 2017).

¹⁵ Michelle Cini a Nieves Pérez-Solórzano Borragán, *European Union Politics* (New York: Oxford University Press, 2016), 14–15, 284.

¹⁶ Matthew Fillmore, „Italy, the European Union, and Mediterranean Migrants: Opportunity from Crisis?” (diplomová práce, Naval Postgraduate School, 2016), 51.

¹⁷ Nika Bačić Selanec, „A Critique of Eu Refugee Crisis Management: On Law, Policy and Decentralisation”, *Croatian Yearbook of European Law & Policy* 11 (leden 2015): 75, 88, 102, <https://www.ebscohost.com> (staženo 2. 4. 2017).

agentura pro pohraniční a pobřežní stráž, Frontex, zahájila operaci Triton ve Středozemním moři, která se měla stát alternativou pro Mare Nostrum, avšak s omezenějšími pravomocemi. Cílem operace bylo omezit zločinný obchod s lidmi.¹⁸ Ve srovnání s rokem 2014 byla Itálie v roce 2016 vystavena mnohem menšímu tlaku uprchlíků.¹⁹

Nedostačující odpověď Evropské unie k záležitosti migrační krize, kterou byla Itálie pohlcena, ovlivnila veřejné mínění a rétoriku politických stran. Frustrace z nedostatku solidarity a pomocných nástrojů ze strany EU vyústila v obecné znepokojení italských občanů. Italský premiér Matteo Renzi v roce 2015 veřejně několikrát zkritizoval EU a členské státy, když například Francie, Švýcarsko či Rakousko poslaly žadatele o azyl zpět na italské území. Politické strany s protiimigračním a euroskeptickým programem získávají na popularitě, zatímco Renziho Demokratická strana kolísá.²⁰

1.2.1 Vnitropolitická situace Itálie v kontextu migrační krize

Italská geografická poloha v kontextu uprchlické krize značně ovlivňuje i otázku krize na politické scéně a italskou politiku samotnou. Itálie byla nucena se sama vypořádat s desítkami tisíc uprchlíků. V dlouhodobém časovém horizontu to může posílit strach z euroskepticismu společně se vzestupem populistických a nacionalistických hnutí. Zatímco euroskepticismus v Itálii získával více přívrženců, opoziční strany se snažily využít krize proti Renzimu a jeho vládě. Protiimigrantské a euroskeptické strany rostou z velké části kvůli nedostatku pomoci od EU.

Matteo Renzi nastoupil k moci v roce 2014, kdy Itálie už zápasila s migrační krizí. Operace Mare Nostrum byla spuštěna před několika měsíci, zatímco tisíce migrantů se dostávaly na břehy jižní Itálie. Mare Nostrum bylo financováno z velké části Itálií samotnou, zatímco Evropská unie přispívala pouze dvěma procenty. Politické

¹⁸ Timothy G. Hammond, „The Mediterranean Migration Crisis”, *Foreign Policy Journal*, 19. 5. 2015, 7–8, <https://www.foreignpolicyjournal.com/wp-content/uploads/2015/05/150519-Mediterranean-Migration-Crisis-Timothy-G-Hammond.pdf> (staženo 19. 4. 2017).

¹⁹ Susi Dennison a Josef Janning, „Bear any Burden: How EU Governments Can Manage the Refugee Crisis”, *European Council on Foreign Relations*, 28. 4. 2016, 14, http://www.ecfr.eu/page/-/Bear-Any-Burden_Dennison-Janning.pdf (staženo 19. 4. 2017).

²⁰ „We will hurt EU if migrant crisis is not fixed, says Italian PM Matteo Renzi”, *The Guardian*, 15. 6. 2015, <https://www.theguardian.com/world/2015/jun/15/we-will-hurt-eu-if-migrant-crisis-is-not-fixed-says-italian-pm-matteo-renzi> (staženo 15. 3. 2017).

řešení krize bylo v nedohlednu a Itálie v čele s Renziem se musela vypořádávat s krizí de facto sama. Pro Renziho se stalo cílem donutit EU, aby pomohla Itálii zvládnout krizi.²¹

Jedna z politických stran, která získala výraznější podporu v důsledku uprchlické krize, je Liga Severu. Liga Severu dokázala získat politickou moc díky nízké volební klauzuli, která je v Itálii pro vstup do poslanecké sněmovny stanovena na 2 %. Toto aranžmá vede k velkému počtu politických stran, které vytváří koalice se středopravými či středolevými stranami. Nejdůležitější stranou v poslanecké sněmovně je Renziho Demokratická strana, za kterou se drží Hnutí pěti hvězd. Nedávno založené Hnutí pěti hvězd získalo velkou podporu ve volbách v roce 2013 a společně s Ligou Severu tvoří dvě hlavní politické strany bojující proti establishmentu.²²

Hnutí pěti hvězd se vyznačuje protiimigrantskou rétorikou. Stranický lídr Beppe Grillo vede stranu a využívá obav italské populace z uprchlické krize prostřednictvím politického oportunistu, což mu vyneslo ve volbách 2013 největší počet hlasů (26 %). Stejně jako Hnutí pěti hvězd, Liga Severu by neměla v současnosti takovou podporu bez migrační krize, vzhledem k její xenofobní argumentaci. Liga Severu vznikla na počátku 90. let minulého století jako strana, která prosazovala odtržení severní Itálie od zbytku země. Od dob jejího vzniku se z této regionální strany stala strana s národními politickými aspiracemi. Matteo Salvini, který Ligu Severu převzal v roce 2013, dokázal získat straně větší podporu, než jakou měla v předešlých letech a udělal z ní stranu, která může potencionálně znamenat hrozbu při soupeření o moc. Společně se svojí rétorikou namířenou proti migrantům a proti EU se Liga Severu stala větším hráčem na italské politické scéně v důsledku strachu a obav obyvatelstva z migrační krize ve Středozeří.²³

Zatímco Renzi se v roce 2015 a v první polovině roku 2016 vyjadřoval poměrně ostře vůči rakouské politice k migračním opatřením, opakem byly reakce strany Ligy Severu. Guvernér Lombardie a člen Ligy Severu Roberto Maroni se zastal Rakouska slovy, že kontrola hranic, kterou rakouská vláda iniciovala, je normální praktika států, které chtějí chránit vlastní občany. Senátor Roberto Calderoli, také člen Ligy Severu, napadl přímo italského premiéra. Zatímco kontroly na hranicích, které Rakousko zavedlo, Renzi kritizoval, Calderoli obvinil Renziho z ignorování Schengenské dohody. Ta stanovuje, že za výjimečných okolností, kdy je fungování schengenského prostoru

²¹ Fillmore, „Italy, the European Union, and Mediterranean Migrants”, 54–55.

²² Ibid., 47–48.

²³ Ibid., 52–54.

ohroženo na vnějších hranicích, mohou být hraniční kontroly obnoveny. Proto rakouské plány na zavedení hraničních kontrol v Brenneru jsou pouze chybou Itálie a nikoliv Rakouska.²⁴

Růst preferencí u Hnutí pěti hvězd a Ligy Severu pochází zejména z obav obyvatelstva z uprchlické krize a z nedostatečné odpovědi EU. Euroskeptická a protiimigrantská ideologie těchto stran jim otevřela dveře do hlavní politické scény. Nedostačující odpověď EU měla za následek nedůvěru italských občanů k evropským institucím. Tyto strany představují konkurenci Demokratické straně, a ta vedla Renziho k neustálým žádostem směrem k EU, aby se více snažila o zvládnutí krize a pomohla Itálii, kde dramatická situace prospívá opozičním politickým stranám.

1.3 Migrační krize v Rakousku

Rakousko vstoupilo do Evropské unie v roce 1995 společně se Švédskem a Finskem poté, kdy jeho členství odsouhlasili rakouští občané v referendu. Ve stejném roce Rakousko podepsalo Schengenskou dohodu. Členství v EU bylo ku prospěchu rakouské ekonomiky, avšak počáteční euforie byla v průběhu následujících let nahrazena vystřízlivěním. V současné době statistiky ukazují, že velká část rakouského obyvatelstva by hlasovala proti rakouskému členství v EU.²⁵

Rakousko z počátku uprchlické krize zastávalo otevřený přístup k žadatelům o azyl. Avšak v Rakousku začal být počet žadatelů na hlavu společně se Švédskem a Maďarskem ten nejvyšší v Evropě. Rakousko v roce 2015 obdrželo téměř 86 tisíc žádostí o azyl.²⁶ Rakousko, kde velká část obyvatelstva je euroskeptická, zaznamenalo nárůst vlivu pravice s populistickými a euroskeptickými stranami, zejména v důsledku uprchlické krize. Na začátku roku 2016 proto Rakousko změnilo své stanovisko a začalo uplatňovat více uzavřenou politiku vůči uprchlíkům. Rakousko se rozhodlo pro

²⁴ „Migranti, Alfano: "Austria appoggia piano italiano. Evitato blocco del Brennero". Renzi vedrà Juncker”, La Repubblica, 28. 4. 2016, http://www.repubblica.it/esteri/2016/04/28/news/migranti_brennero_ue_preoccupata-138639258/ (staženo 12. 3. 2017).

²⁵ Kenneth Hanf a Ben Soetendorp, *Adapting to European Integration: Small States and the European Union* (London and New York: Routledge, 2014), 126–127.

²⁶ „Austrian border plan risks turning South Tyrol into emblem of EU disintegration”, The Guardian, 31. 3. 2016, <https://www.theguardian.com/world/2016/mar/31/austrian-border-plan-risks-turning-south-tyrol-into-emblem-of-eu-disintegration> (staženo 1. 4. 2017).

dočasné hraniční kontroly, a tím pozastavit jihovýchodní balkánskou trasu do EU, kterou uprchlíci využívali.²⁷

Svobodná strana Rakouska (FPÖ) získala novou přízeň na domácí politické scéně díky jejímu protiimigračnímu programu. Jednou z prvních obětí uprchlické krize se stal rakouský kancléř Werner Faymann, který byl nucen odstoupit v důsledku jeho azylové politiky, která se setkala s nepřízní jeho sociálně demokratické strany (SPÖ) a některých rakouských občanů. Faymann zavedl strop osmdesáti povolených žadatelů na den a nechal postavit plot na rakousko-slovenských hranicích.²⁸ V dubnu 2016 Rakousko odsouhlasilo nový azylový zákon, který umožňuje rakouské vládě vyhlásit výjimečný stav, pokud země nebude schopna přijímat a integrovat počet migrantů, kteří přijdou do Rakouska. Některé země a organizace včetně Itálie či Organizace spojených národů vyjádřily obavy nad více restriktivní imigrační politikou Rakouska.²⁹ Obecný názor italského obyvatelstva říká, že v Itálii existuje jisté chápání rakouského rozhodnutí uzavřít své hranice. Na druhé straně to ale vyvolává obavy. Itálie nemůže jednoduše uzavřít své tisíce kilometrů dlouhé přímořské hranice. Po mnoho let se mnozí Italové cítili opuštěni zbytkem Evropy v uprchlické krizi. A tento pocit bude pravděpodobně posílen díky záměru Vídně nainstalovat nové hraniční kontroly.³⁰

2. Itálie požaduje revizi Dublinských dohod

2.1 Dublinské dohody a jejich neefektivita v praxi

Evropskou legislativou, která výrazně ovlivnila evropskou migrační krizi, jsou Dublinské dohody. Dublinské dohody se staly právním základem pro formální postup při zpracovávání žádostí o azyl migrantů. Podle Dublinských dohod, které prošly revizí v roce 2013, žadatelé o azyl jsou nuceni zůstat v první evropské zemi, do které vstoupí. Tato země je také zodpovědná za posuzování jejich žádostí o azyl. Migrantů, kteří cestují do jiných států Evropské unie, čelí deportaci zpět do země EU, do které původně vstoupili. Tato povinnost však staví tlak na státy, do kterých proudí většina nelegálních

²⁷ Dennison a Janning, „Bear any Burden”, 3.

²⁸ „Faymann quits as Austrian chancellor following far right's election victory”, The Guardian, 9. 5. 2016, <https://www.theguardian.com/world/2016/may/09/werner-faymann-quits-as-austrian-chancellor> (staženo 2. 4. 2017).

²⁹ „Austria passes tough new asylum laws as attitudes to migrants harden”, CNN, 28. 4. 2016, <http://edition.cnn.com/2016/04/28/europe/austria-tough-migrant-laws/> (staženo 6. 3. 2017).

³⁰ „The return of the Mediterranean route?”, FM4, 8. 4. 2016, <http://fm4v3.orf.at/stories/1769184/> (staženo 6. 3. 2017).

uprchlíků, jakými jsou Španělsko, Malta, Itálie či Řecko. Cílem Dublinu je zabránit, aby žadatelé o azyl nebyli posíláni z jedné země do druhé.³¹

Nicméně v praxi mnoho zemí přestalo praktikovat dublinský systém, aby bylo umožněno migrantům projít dále do severních nebo západních států Unie, jakými jsou například Německo nebo Švédsko. Pravidlo o povinné registraci uprchlíků nedodržují země, které jsou nejvíce postižené přívalem migračního toku, aby umožnily migrantům získat azyl v jiné zemi a ulevily tak tlaku, který je na ně kladen. Migranti nelegálně pobývajících v jiné evropské zemi jsou nicméně posíláni zpět do země, do které původně přišli.³²

Itálie byla jednou ze zemí, která nepodnikala dostatečné kroky pro registraci všech uprchlíků. Kvůli tomu si vysloužila opakovanou kritiku ze strany Rakouska i Německa.³³ Z tohoto důvodu Rakousko v červnu 2015 přestalo zpracovávat žádosti o azyl ve snaze donutit ostatní země EU, včetně Itálie, aby se více snažily o registraci uprchlíků.³⁴

Italský premiér Matteo Renzi požadoval větší podporu ze strany EU. Domáhal se většího vynaložení podpory do lidských a materiálních zdrojů na lepší zvládnutí přílivu migrantů. Renzi také vystoupil proti dublinskému systému, který dává Itálii povinnost registrovat statisíce uprchlíků vstupující do Itálie.³⁵ Italský ministr zahraničních věcí Paolo Gentiloni zdůraznil nebezpečí stavění zdí a plotů, které potlačují základní princip EU o volném pohybu, a vyjádřil kritiku vůči zastaralým dublinským předpisům, které by byly potřeba přehodnotit.³⁶

Dalším příkladem, kdy jižní a severní členské země EU mezi sebou nespolupracují a ignorují dublinské nařízení, je způsob, jakým jsou deportace migrantů dle Dublinu prováděny. Pokud je u migranta prokázáno, že původně přijel do jiné evropské země, může být navrácen na základě Dublinské dohody. Aby tomu tak mohlo být učiněno, azylové orgány přijímající země musí zpracovat a přijmout požadavek na

³¹ Sheetal Sharma, „Europe's Struggle with Refugee Crisis: An Analysis”, *IUP Journal of International Relations* 10, č. 1 (leden 2016): 26–27, <http://www.proquest.com> (staženo 3. 3. 2017).

³² „Bayern und Österreich kritisieren EU-Asylpolitik”, *Welt*, 5. 8. 2015, <http://www.welt.de/regionales/bayern/article144851022/Bayern-und-Oesterreich-kritisieren-EU-Asylpolitik.html> (staženo 1. 3. 2017).

³³ *Ibid.*

³⁴ „Defying EU, Hungary suspends rules on asylum seekers”, *Reuters*, 23. 6. 2015, <http://uk.reuters.com/article/uk-europe-migrants-austria-hungary-idUKKBN0P31ZB20150623> (staženo 6. 4. 2017).

³⁵ Bruno Waterfield, David Charter a Francis Elliott, „EU nations go it alone to guard against migration catastrophe”, *The Times*, 21. 1. 2016, <http://www.proquest.com> (staženo 2. 4. 2017).

³⁶ „Italian Foreign Minister Urges Common Approach to Migrant Crisis”, *BBC*, 22. 9. 2015, <http://www.proquest.com> (staženo 2. 4. 2017).

deportaci v určitém časovém rozmezí. Avšak případy rakouské policie, která navrátila uprchlíky do Itálie, postrádaly jakýkoliv formální proces deportace. Skutečnost, že státy EU nedodržují předpisy je důkazem toho, že aktuální evropská azylová politika nefunguje. Státy, které jsou nejvíce zatíženy migrantským přílivem, považují Dublin za nespravedlivý a požadují jeho nápravu. Zatímco cílové státy přistěhovalců na severu a na západě Evropy žádají plné dodržování Dublinu v jižních státech Unie. Nerovnoměrné zatížení uprchlické vlny na území EU a rozdílné národní zájmy členských států v otázce řešení krize je jedním z důvodů neschopnosti Unie podat efektivní plán na zvládnutí krize.³⁷

2.2 Plán Evropské unie na přerozdělení migrantů mezi členské státy

Během uprchlické krize se zrodila myšlenka o přerozdělování migrantů mezi členskými státy EU. Evropská unie začala tento plán zvažovat v důsledku nepřiměřeného náporu uprchlíků na jižní státy a na dublinský systém, který během krize postihuje jižní a jihovýchodní státy. Především politika, ve které některé členské státy prosazovaly svou suverenitu a odmítaly přijímat uprchlíky, podtrhla problémy Itálie ve zvládnutí krize.

V září 2015 byla přijata dočasná relokační schémata, která členské státy EU zavazují přemístit 160 tisíc žadatelů o mezinárodní ochranu napříč celou Unií z Itálie a Řecka během příštích dvou let. Tyto schémata byla vytvořena jako jednorázové výjimky z dublinského nařízení a byla zakotvena do společného evropského azylového systému. Tento mechanismus byl založen na zajištění spravedlivého a vyváženého rozložení daných žadatelů o azyl v rámci EU a také na kapacitních možnostech členských států na integrování uprchlíků.³⁸

Kvůli neochotě některých států bylo obtížné zavést tato relokační schémata. Státy jako Česká republika, Maďarsko, Rumunsko a Slovensko hlasovaly proti. Zatímco Velká Británie se rozhodla nezapojit se do tohoto plánu evropské azylové politiky, státy jako Švédsko či Rakousko signalizovaly, že jsou již plné.³⁹

Na začátku roku 2016 bylo oznámeno, že Rakousko dostane výjimku při přemísťování uprchlíků. Rakousko čelilo náhlému přílivu státních příslušníků třetích

³⁷ Funk, „Trickery in Dublin's Shadow”, 2.

³⁸ Břicháček, *Unie ve víru migrační krize*, 97.

³⁹ Dennison a Janning, „Bear any Burden”, 2.

států, což vedlo k prudkému nárůstu počtu žadatelů o udělení mezinárodní ochrany. Z tohoto důvodu Evropská komise navrhla Rakousku jednorocní dočasné pozastavení přemístění 30 % žadatelů přidělených Rakousku.⁴⁰

Přes všechno bylo Rakousko velkým zastáncem přerozdělování migrantů dle systému kvót. Dokonce navrhovalo uvalení sankcí proti zemím, které porušují zásady solidarity jako například snížením přídavků ze strukturálních fondů. Rakouský kancléř Werner Faymann se v srpnu 2015 ve Vídni vyjádřil, že je důležité nesvalovat vinu na jiný stát a přijmout společnou odpovědnost ve všech aspektech evropské migrační politiky. S jeho slovy vyjádřil souhlas italský ministr zahraničních věcí. Vyzdvihнул, že Rakousko i Itálie jsou v tomto ohledu na stejné straně a jako dvě země, které sdílí sto kilometrů dlouhou hranici, je důležité, aby společně čelili uprchlické krizi.⁴¹

2.2.1 Italská reakce na systém přerozdělování migrantů

Zatímco se Evropa snažila vyjednat zavedení systému distribuce uprchlíků napříč Evropou v první polovině roku 2015, Itálie se snažila pojmout vlnu migrantů překračující přes Středozemní moře. Přísná opatření na italských hranicích s Francií a Rakouskem představovaly překážky na vlakových stanicích v Itálii. Rakousko, Francie i Švýcarsko vyháněly žadatele o azyl zpět na italské území, zatímco italský premiér připomínal, že tato krize by se neměla podceňovat.⁴²

Evropská unie měla potíže při dosahování konsensu na distribuci 24 tisíc uprchlíků do jiných členských států EU. Většina států EU uvedla, že uprchlíci by neměli být nuceni k přesunu do země, ve které se nechtějí usadit. Naproti tomu Rakousko a Německo podpořily systém kvót, který by distribuoval migranty v celé Unii. Na návrh EU o přerozdělení 24 tisíc uprchlíků reagoval Renzi slovy, že toto číslo je nedostatečné a je akorát provokací. Renzi zopakoval, že odpověď Evropy na migrační krizi nebyla dosud dostačující.⁴³

V polovině roku 2015 tak italský premiér varoval své evropské protějšky a Evropskou unii, že Itálie bude nucena zavést „Plán B“ pro vypořádání se s migrační krizí v Itálii, pokud ostatní členské státy selžou v přerozdělování více uprchlíků. Renzi zdůraznil, že tento plán ublíží Evropě, pokud jim další státy včetně Velké Británie

⁴⁰ „European Union: Implementing the European Agenda on Migration - Progress on Priority Actions”, Asia News Monitor, 11. 2. 2016, <http://www.proquest.com> (staženo 2. 4. 2017).

⁴¹ „Italian Foreign Minister Urges Common Approach to Migrant Crisis”.

⁴² „We will hurt EU if migrant crisis is not fixed, says Italian PM Matteo Renzi“.

⁴³ „We will hurt EU if migrant crisis is not fixed, says Italian PM Matteo Renzi”.

nepomohou vypořádat se s krizí a jestliže se Evropa nebude držet svých povinností a principu solidarity. Renzi ani ministr vnitra Angelino Alfano nijak blíže tento plán nespécifikovali. Pokud ho pojmenovali „Plán B“, tak zřejmě plán A reprezentoval přerozdělení migrantů mezi členské země EU a navrácení těch, kteří nespádají do krizových případů (ekonomičtí migranti, političtí uprchlíci). Renzi byl nucen opětovně zdůrazňovat nedostatky dublinského nařízení, které vystavuje země geograficky ležící na hranicích EU k migračním tokům, které tyto země nejsou s to samy zvládnout.⁴⁴ Alfano se postavil v názorech na přerozdělování za Renziho. Dle jeho názoru jsou v současné situaci tři možnosti, jak se vypořádat s krizí. Buď se provede rovná distribuce migrantů v Evropě, nebo se zavedou uprchlické tábory v Libyi nebo EU začne provádět politiku navracování migrantů do jejich vlastí.⁴⁵

Itálie požaduje po Evropské unii plán na přerozdělení uprchlíků, neboť ten který EU navrhla, považují italští lídři za nedostatečný. Rozcházejí se tak s názorem Rakouska či Německa, kteří plán na zavedení kvót podpořili.

3. Migrace vyvolala obavy na italsko-rakouské hranici

3.1 Hraniční kontroly v Schengenském systému během migrační krize

Většina členských zemí Evropské unie a některé nečlenské státy tvoří území bez vnitřních hranic, které nese název Schengenský prostor. Lidé se v tomto prostoru mohou pohybovat bez hraničních kontrol. V návaznosti na to byly posíleny kontroly na vnějších hranicích EU pro zajištění větší bezpečnosti uvnitř Schengenu.⁴⁶

Schengenský systém byl vystaven náhlému náporu během migrační krize, zejména od roku 2015 do 2016. Ty členské státy schengenského systému, které zavedly dočasné kontroly na hranicích v důsledku velkého přílivu uprchlíků, tak udělaly v souladu s článkem 25 Schengenského hraničního kodexu. V případě Rakouska bylo hlavním důvodem těchto opatření zajištění řádné evidence vstupujících osob, včetně

⁴⁴ „Migrants: Renzi's rant and the mystery of a Plan B“, Cafebabel, 25. 6. 2015, <http://www.cafebabel.co.uk/politics/article/migrants-renzis-rant-and-the-mystery-of-a-plan-b.html> (staženo 15. 3. 2017).

⁴⁵ „Italy PM threatens to 'hurt' Europe if other countries refuse to take more migrants“, The Telegraph, 14. 6. 2015, <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/italy/11673643/Italy-PM-threatens-to-hurt-Europe-if-other-countries-refuse-to-take-more-migrants.html> (staženo 16. 3. 2017).

⁴⁶ Sharma, „Europe's Struggle with Refugee Crisis: An Analysis“, 26–27.

zabezpečení zdravotní péče a potravy. V těchto případech se jedná o národní rozhodnutí, do kterých agentury EU, jakou je například Frontex, přímo nezasahují.⁴⁷

Migrační krize odhalila nedostatky ve správě hranic EU. V prosinci 2015 předseda Evropské komise Jean-Claude Juncker předložil návrh na zabezpečení plné funkce evropského systému pohraniční a pobřežní stráže. Na začátku roku 2016 Komise odprezentovala projekt „Návrat k Schengenu“, který popsal potřebné kroky k návratu řádného řízení vnitřních a vnějších hranic EU.⁴⁸

V první polovině roku 2015, kdy EU stále nepředložila koherentní návrh na řešení krize a návrhy, jakými byly například upevnění bezpečnosti na vnějších hranicích EU, plán na relokaci migrantů či dohoda EU s Tureckem, ještě měly teprve přijít, Rakousko začalo veřejně prohlašovat plány na uzavření hranic. Proti tomuto se ohradila Itálie a další zastánci schengenského principu. Matteo Renzi oznámil, že v případě nedosažení žádného plánu ze strany EU, který by pomohl Itálii s uprchlickou vlnou, Itálie začne vystavovat dočasná víza, která umožní uprchlíkům se přesouvat dále do Evropy.⁴⁹

3.2 Rakouský plán na zřízení hraničních kontrol v Brenneru

S uzavřením hranic na Balkáně a s dohodou podepsanou mezi Evropskou unií a Tureckem se příval migrantů přes Řecko snížil. Uprchlíci tak začali hledat jiné cesty na kontinent. Tato opatření vedla k zintenzivnění migrační trasy přes Itálii dále na sever, což vedlo Rakousko, jak již bylo zmíněno výše, k pohrůzkám o uzavření hranic s Itálií. Rakousko se tak začalo řadit mezi ostatní státy, které dávají přednost národním bezpečnostním opatřením před solidaritou mezi členskými státy EU.

Již od roku 2014 rakouská policie začala kontrolovat pasažéry v mezinárodních vlacích. Na základě bilaterální dohody mezi Rakouskem a Itálií z roku 1997 je Rakousko oprávněno navracet cestující, kteří nemají dostatečná oprávnění pro pobyt v

⁴⁷ Sergio Carrera et al., eds., „The EU’s Response to the Refugee Crisis - Taking Stock and Setting Policy Priorities“, (Brussels: Centre for European Policy Studies, prosinec 2015), 14–15, https://www.ceps.eu/system/files/EU%20Response%20to%20the%202015%20Refugee%20Crisis_0.pdf (staženo 3. 4. 2017).

⁴⁸ Břicháček, *Unie ve víru migrační krize*, 167–168.

⁴⁹ „Italy threatens to give Schengen visas to migrants as EU ministers meet“, The Guardian, 16. 6. 2015, <https://www.theguardian.com/world/2015/jun/15/italy-threatens-to-give-schengen-visas-to-migrants-as-eu-dispute-deepens> (staženo 20. 4. 2017).

Rakousku. V roce 2014 bylo podle italské policie navráčeno přes 5 tisíc osob z rukou rakouské policie.⁵⁰

Rakouský ministr obrany Hans Peter Doskozil oznámil v dubnu 2016, že země zavede přísnější hraniční kontroly v klíčovém Brennerském průsmyku, alpském italsko-rakouském přejezdu, který je jedním z nejvýznamnějších přejezdů mezi jižní a severní Evropou. Doskozil navrhl, že opatření se mohou podobat těm na rakousko-slovenské hranici. Italští političtí lídři vyslovili vážné obavy nad tímto rozhodnutím a poslali dopis Evropskému komisaři pro migraci, ve kterém požádali o neprodlené prověření rakouských plánů, které mohou porušovat schengenskou dohodu o otevřených vnitřních hranicích. Kromě negativních dopadů na obchod a dopravu, by zpřísnění hraničních kontrol v Brenneru způsobilo uvíznutí uprchlíků v Itálii, čehož se italská strana obávala.⁵¹

Prezident italské autonomní oblasti Alto Adige hraničící s Rakouskem Arno Kompatscher zkritizoval plány Rakouska s odůvodněním, že Brennerský průsmyk je symbolem evropského sjednocení, 70 let míru a sociálního a hospodářského blahobytu. Pokud by se podcenil tento symbol, Evropa by se vrátila k myšlence malých států.⁵² Rakousku se také dostalo kritiky od několika hlavních představitelů institucí EU. Evropská komise poslala do Vídně dopis, v němž požadovala vysvětlení výstavby této kontrolní bariéry v Brennerském průsmyku, který spojuje Itálii a Rakousko. Komise uvedla, že tento krok by mohl být v rozporu se Schengenskou dohodou, která upravuje cestování bez pasů mezi členskými státy.⁵³ Dimitris Avramopolous, komisař EU pro migraci, také vyjádřil nespokojenost s rakouskými opatřeními. „To, co se děje na hranici mezi Itálií a Rakouskem, není správným řešením,” řekl.⁵⁴ Proti stavění zdí se postavila i vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Federica Mogherini.⁵⁵

⁵⁰ Funk, „Trickery in Dublin's Shadow”, 2.

⁵¹ Jim Yardley, „After Europe and Turkey Strike a Deal, Fears Grow That Migrants Will Turn to Italy”, New York Times, 14. 4. 2016, <https://www.nytimes.com/2016/04/15/world/europe/after-europe-and-turkey-strike-a-deal-fears-grow-that-migrants-will-turn-to-italy.html> (staženo 19. 4. 2017).

⁵² Ibid.

⁵³ Manuela Mesco a Valentina Pop, „Tensions Mount Between Austria and Italy as Migrant Numbers Rise”, The Wall Street Journal, 15. 4. 2015, <https://www.wsj.com/articles/eu-wants-austria-to-explain-threat-to-close-border-with-italy-1460719198> (staženo 10. 4. 2017).

⁵⁴ Andrew Byrne, „Migrant crisis: Alpine fence raises tensions between Rome and Vienna”, Financial Times, 3. 11. 2016, <https://www.ft.com/content/f4b6e912-015b-11e6-9cc4-27926f2b110c> (staženo 19. 4. 2017).

⁵⁵ „Migranti, Renzi: "Brennero un simbolo. Austria non viola norme europee o ci faremo sentire””, La Repubblica, 15. 4. 2016, http://www.repubblica.it/esteri/2016/04/15/news/migranti_generale-137690591/ (staženo 19. 4. 2017).

Rakouský návrh na hraniční kontroly dokonce vyvolal v Brenneru demonstrace levicových a anarchistických odpůrců. Vzhledem k tomu, že tento plán byl vysoce kontroverzní, Evropská komise, která dala Rakousku povolení na rozšíření kontrol na hranicích s Maďarskem a Slovinskem, odmítla dát svolení na hraniční kontroly v Brenneru.⁵⁶

Rakouská strana obhajovala své plány na hraniční kontroly a na postavení plotu svalováním viny na Itálii. Itálie byla obviněna z toho, že zanedbává zřizování hotspotů pro identifikaci uprchlíků. Domenico Manzione, italský tajemník pro migrační záležitosti, odmítl obvinění, že Itálie nezvládá přicházející migranty. Manzione zdůraznil, že více jak 80 % migrantů je kontrolováno na území Itálie, na rozdíl od ostatních zemí EU, jejichž nacionalistická a egoistická stanoviska ohrožují budoucnost Evropy. Dále řekl, že Itálie postupuje podle norem EU a namísto pozastavení Schengenské smlouvy by bylo lepší zrušit dublinské nařízení.⁵⁷

3.2.1 Italsko-rakouská jednání o hraničních kontrolách

Rakouská ministryně vnitra Johanna Mikl-Leitner se v Římě setkala se svým italským protějškem Angelinem Alfaniem ohledně jejího návrhu zavést restriktivní hraniční kontroly na průsmyku v Brenneru, aby se zastavil tok uprchlíků směřující na sever. Mikl-Leitner se shodla s Alfaniem nad snahou zlepšit spolupráci se zeměmi severní Afriky, a to zejména s Libyí, s cílem zastavit migrační toky ve Středomoří. Itálie již vedla rozhovory s Libyí, na které Mikl-Leitner reagovala slovy, že smlouva EU s Tureckem o uprchlících může sloužit jako model pro podobnou dohodu. Rakousko také podpořilo italský názor, v rámci kterého by země, které odmítly přijmout zpět žadatele o azyl, a kterým bylo odepřeno útočiště v Evropě, dostaly pouze omezenou rozvojovou pomoc od EU.⁵⁸

V dubnu 2016 následovalo další setkání mezi italským ministrem vnitra a jeho nově zvoleným protějškem Wolfgangem Sobotkou v Brenneru. Alfano oznámil, že dodatečná stráž bude hlídat cesty kolem Brenneru, aby zabránila migrantům překročit hranice do Rakouska. Sobotka konstatoval, že počet migrantů překračujících do

⁵⁶ „Migration fears spark Italy-Austria border row at Brenner”, BBC, 17. 5. 2016, <http://www.bbc.com/news/world-europe-36302422> (staženo 19. 4. 2017).

⁵⁷ „Italy steps up criticism of Austria's border management plans”, BBC, 23. 2. 2016, <http://www.proquest.com> (staženo 19. 4. 2017).

⁵⁸ „The return of the Mediterranean route?”, FM4, 8. 4. 2016, <http://fm4v3.orf.at/stories/1769184/> (staženo 6. 3. 2017).

Rakouska klesl skoro na nulu, a proto nebude prozatím zapotřebí vykonávat hraniční kontroly v Brenneru.⁵⁹

Skutečnost, že se Itálie vyhnula krizi s Rakouskem, byla potvrzena na bilaterální konferenci v Římě mezi italským a rakouským ministrem vnitra. Na konferenci bylo zdůrazněno, že kontrola v Brenneru bude posílena, nicméně italský ministr vnitra zopakoval nesouhlas s přítomností rakouských policejních kontrol v Brenneru, v italských vlacích a na italském území. Rakousko také dalo na konferenci souhlas italskému návrhu o nové migrační strategii EU s názvem Migration Compact, který Itálie plánovala přednést před Evropskou radou.⁶⁰

Rakousko se stalo známé pro svůj striktní přístup k migraci, včetně stavění plotů na hranicích, zavádění hraničních kontrol a přísným azylovým zákonům. Nicméně plány na zavedení přísnějších hraničních kontrol v Brennerském průsmyku se staly ještě více kontroverzními. Narazily na kritiku ze strany Itálie i Evropské komise. Rakousko se snažilo izolovat se od toku migrantů větším sledováním hranic a vyvíjením tlaku na Itálii, aby udržela uprchlíky mimo Rakousko. Itálie nesouhlasila s rakouskými plány a snažila se hledat kompromis, který by pomohl předejít hraničním kontrolám. Itálie také připomínala nutnost solidarity mezi členskými státy EU a její nevýhodu v uprchlické krizi v důsledku její geografické polohy.

4. Itálie a Rakousko navrhují změnu azylové politiky EU

4.1 Nefunkční azylová politika EU

Politika jednotlivých členských států Evropské unie vůči nelegální migraci se od sebe navzájem liší. Národní zájmy, jednání sousedních států, domácí politika a omezené možnosti daného státu hrají velkou roli. Rok 2015, rok posíleného evropského dialogu o otázkách migrace, se zdál být zlomovým bodem v azylové politice EU, která se v předchozích měsících ukázala jako nefunkční v řešení uprchlické krize. EU provedla faktické pozastavení dublinského nařízení s programem na relokační uprchlíků a s dohodou mezi EU a Tureckem. Tato dohoda je první rozsáhlá dohoda, která si uvědomuje vnější rozměr evropské migrační politiky a umístila do azylové politiky EU

⁵⁹ „Controlli al Brennero: Italia e Austria insieme per non costruire muri”, Ministero dell’Interno, 13. 5. 2016, <http://www.interno.gov.it/it/notizie/controlli-brennero-italia-e-austria-insieme-non-costruire-muri> (staženo 1. 4. 2017).

⁶⁰ „«Abbiamo evitato la crisi con l’Austria»”, Ministero dell’Interno, 25. 4. 2016, <http://www.interno.gov.it/it/notizie/abbiamo-evitato-crisi-laustria> (staženo 1. 4. 2017).

nadnárodní směr. Otázka azylové politiky však nadále zůstává otevřená. Vzhledem k tomu, že rozdíly mezi právním režimem EU v oblasti azylu a skutečnou praxí členských států se stávají širšími, byla EU nucena se zapojit do procesu politické reformy. Návrhy Evropské komise usilují o revizi dublinského nařízení s cílem zajistit rovnější rozdělení břemene a odpovědnosti mezi jednotlivými členskými státy. To vyžaduje spravedlivé rozdělování nákladů souvisejících s postupy pro posuzování žádostí o udělení mezinárodní ochrany mezi všemi členskými státy EU.⁶¹

V květnu a září roku 2015 Evropská komise navrhla řadu opatření pod názvem „Evropský program pro migraci“. Program zahrnuje společný seznam „bezpečných zemí původu“, plány na zavedení efektivnějších návratových politik EU a strategie zaměřené na řešení základních příčin migrace v Africe a řešení problémů.⁶² Tento program stanovil základní systém opatření EU pro uplatňování soudržné a jasné společné politiky v oblasti migrace. Nový více evropský přístup se stal prioritou. Jinými slovy, koordinovaná akce na evropské úrovni založená na zásadách solidarity a sdílené odpovědnosti byla představena jako jediná účinná cesta, jak by Evropa mohla splnit své mezinárodní a etické závazky vůči těm, kteří uprchli kvůli perzekuci a válce.⁶³

V květnu 2016 Evropská komise předložila nový návrh na přepracování dublinského nařízení – tzv. Dublin IV. Tento reformní návrh usiluje o řešení dvou klíčových jevů, k nimž došlo v roce 2015, a to nekontrolovaného sekundárního pohybu osob a kritického tlaku na hraniční státy v důsledku pravidel dublinského nařízení. Dublin IV má zajistit spravedlivé sdílení odpovědnosti mezi členskými státy EU zavedením mechanismu pro nápravné přidělování.⁶⁴

4.2 Italské návrhy na reformu azylové politiky

Vzhledem k tomu, že azylová politika EU je neefektivní, některé členské státy přišly s vlastními plány na zvládnutí migrantské krize. Itálie i Rakousko spadají mezi ty země, které ne vždy postupovaly podle oficiální politiky EU. Dublinské nařízení bylo

⁶¹ Vincenzo Guizzi, „Riformare Dublino per risvegliare l’Ue“, *Affari Internazionali*, 16. 5. 2016, <http://www.affarinternazionali.it/articolo.asp?ID=3454> (staženo 18. 4. 2017).

⁶² Florian Trauner, „Asylum policy: the EU’s ‘crises’ and the looming policy regime failure“ *Journal of European Integration* 38, č. 3 (24. 3. 2016): 319, <http://www.ies.be/files/Asylum%20policy%20the%20EU%20s%20crises%20and%20the%20looming%20policy%20regime%20failure.pdf> (staženo 2. 4. 2017).

⁶³ Selanec, „A Critique of Eu Refugee Crisis Management“, 76.

⁶⁴ Tamara Tubakovic, „A Dublin IV recast: A new and improved system?“, *European Policy Brief*, č. 46 (březen 2017): 4, <http://www.egmontinstitute.be/wp-content/uploads/2017/03/EPB-A-Dublin-IV-recast-A-new-and-improved-system-new.pdf> (staženo 23. 4. 2017).

ignorováno a rakouské azylové zákony byly v rozporu se samotnou azylovou politikou EU. Itálie nejvíce komentuje potřebu reformy dublinského nařízení, které není spravedlivé vůči všem členským státům EU. V roce 2016 Itálie představila plán na upravení azylové politiky EU s názvem Migration Compact. Hlavním předmětem tohoto plánu byla finanční a rozvojová pomoc státům, ze kterých migranti přicházejí na evropský kontinent, aby se příval uprchlíků omezil. Migration Compact byl nicméně na začátku roku 2017 odsouzen Evropským parlamentem.⁶⁵

4.2.1 Migration Compact

Vzhledem k tomu, že Itálie nadále zůstává hlavní migrační trasou, Řím se pokusil ujmout se vedení v migrační strategii EU. Migranti nadále proudí do Itálie a statistiky dokonce uvádějí, že více migrantů putuje z Rakouska do Itálie než naopak.⁶⁶ Proto v dubnu 2016 italská vláda uveřejnila dokument s názvem „Migration Compact”. Renziho vláda v něm zdůraznila, že je potřeba věnovat více pozornosti vnějším aspektům migrační a azylové politiky a přidělit zdroje na zlepšení rozvoje zemí, odkud migranti přichází. Konkrétně Migration Compact navrhnul účinnější kontrolu vnějších hranic Evropskou pobřežní stráží, úzkou spolupráci se zeměmi mimo EU pro identifikaci a vydávání cestovních dokladů, finanční podporu těmto zemím a nový azylový systém. Jako finanční nástroj pro vnější činnost v oblasti migrace mají být použity evropské migrační bondy – nový zdroj pro investice do států mimo EU. Tímto způsobem by se měl vyřešit původ problému, neboť by byl zahájen proces hospodářského rozvoje v zemích původu migrantů, zejména v afrických zemích.⁶⁷

Migration Compact navrhuje integrovaný přístup, který může být definován jako směs prevence, omezování a pomoci. Kromě finančních nástrojů má být také posílena bezpečnostní spolupráce. Měla by se zahájit relokační schémata, která by vyrovnala zatížení Itálie a dalších států. Dokument také navrhuje vytvoření nové Evropské

⁶⁵ „Migranti, Juncker richiama l'Austria al ricollocamento. Vienna: "Rispetteremo accordo con l'Europa", La Repubblica, 5. 4. 2017, http://www.repubblica.it/esteri/2017/04/05/news/migranti_austria_juncker-162259111/?ref=search (staženo 25. 4. 2017).

⁶⁶ „Il paradosso: sono più i migranti dall'Austria all'Italia che viceversa”, Bergamo Post, 25. 4. 2016, <http://www.bergamopost.it/occhi-aperti/il-paradosso-sono-piu-migranti-dallaustria-allitalia-che-viceversa/> (staženo 22. 4. 2017).

⁶⁷ Guizzi, „Riformare Dublino per risvegliare l'Ue”.

pohraniční stráž, která by sloužila k navracování migrantů, což by mělo být součástí nové přezkoumané azylové politiky EU.⁶⁸

Tento dokument, jehož cílem má být omezení přílivu migrantů, byl předložen prezidentům Evropské komise a Evropské rady, Jean-Claude Junckerovi a Donaldu Tuskovi. Renzi zdůraznil důležitost Migration Compact slovy: „Zvládnutí přílivu migrantů není udržitelné bez cílené a posílené spolupráce s třetími zeměmi.“ Třetí země by měly začít kontrolovat migrační toky a prověřovat ekonomické migranty a uprchlíky výměnou za poskytnutí rozvojové pomoci od EU.⁶⁹

Migration Compact byl projednáván na pozadí plánu Rakouska postavit plot na hranicích s Itálií. Přestože německá kancléřka Angela Merkel sdílela Renziho tvrdou opozici vůči tomuto rakouskému plánu, tak se vyslovila proti italskému Migration Compact, především proti způsobu financování, který byl v plánu obsažen.⁷⁰ Naopak rakouský ministr vnitra Wolfgang Sobotka dal souhlas italskému návrhu i přes spory, které mezi Rakouskem a Itálií panovaly.⁷¹

4.3 Rakouské návrhy na reformu azylové politiky

V případě Rakouska není hlavním cílem reformy azylového systému EU změna dublinského nařízení, jak tomu je v případě Itálie. Rakousko se vždy zaměřovalo na kroky, které by zajistily omezení přívalu uprchlíků do země. Bylo tomu tak i v případě zavedení dočasných kontrol na hranicích s Maďarskem a Slovinskem či ustanovení stropu pro povolený počet žadatelů o azyl. „Jde o ukončení neúspěšné evropské azylové politiky. Musíme si přiznat a být upřímní, že EU má omezené možnosti integrovat více migrantů. Musíme zastavit nelegální migraci.“ komentoval rakouský ministr obrany Hans Peter Doskozil potřebu upravit evropský azylový systém.⁷²

⁶⁸ Cosimo Risi, „Migration compact, dall'Italia all'Ue“, Affari Internazionali, 9. 6. 2016, <http://www.affarinternazionali.it/articolo.asp?ID=3486> (staženo 23. 3. 2017).

⁶⁹ „Migranti, Italia propone a Ue un «migration compact». Renzi: se Austria viola regole ci faremo sentire“, Il Sole 24 Ore, 15. 4. 2016, http://www.ilsole24ore.com/art/notizie/2016-04-15/migranti-italia-propone-ue-migration-compact-renzi-se-austria-viola-regole-ci-faremo-sentire-170201.shtml?uuid=AC91yX8C&refresh_ce=1 (staženo 13. 4. 2017).

⁷⁰ „Italy, Germany agree on immigration policy, but not on financing“, Reuters, 5. 5. 2016, <http://www.reuters.com/article/us-europe-migrants-renzi-merkel-idUSKCN0XW1G4> (staženo 13. 4. 2017).

⁷¹ „«Abbiamo evitato la crisi con l'Austria»“.

⁷² „EU migration row escalates over Austria “offshore” asylum plan“, Euronews, 6. 1. 2017, <http://www.euronews.com/2017/01/06/eu-migration-row-escalates-over-austria-offshore-asylum-plan> (staženo 25. 4. 2017).

Rakouský ministr zahraničních věcí Sebastian Kurz a jeho koaliční vláda chtějí přepracovat migrační politiku EU tak, aby byly povoleny žádosti o azyl pouze z území mimo hranice EU. Na tyto výroky navázal rakouský ministr obrany a vypracoval plán na stanovení stropu pro migraci a na povolení žádostí o azyl pouze z oblastí mimo EU. Doskozilův plán také vyzývá k vytvoření azylových center v zemích jako je Niger, Jordánsko a Uzbekistán, které by mohly využít již stávající zařízení Organizace spojených národů pro uprchlíky. V tomto bodě, tedy snaha řešit krizi v místech původu, se Rakousko shoduje s italskou pozicí. Zatímco italské snahy byly ve formě finanční a rozvojové pomoci do oněch zemí za účelem vyřešení krizové situace, Rakousko se pouze snaží o zakonzervování přílivu uprchlíků v zemích Blízkého východu a Afriky, aby se tak zmenšila zátěž na státy EU. Podle rakouského plánu by migranti, kterým byl odepřen azyl nebo osoby, které vstoupily do EU nelegálně, ale nemohly by být navraceny do svých domovských zemí, byly přesunuty do „ochranných zón“, které by byly propojeny s azylovými středisky. Avšak migranti, u kterých by bylo rozhodnuto, že potřebují ochranu, by byli přesunuti do některé členské země EU, v závislosti na schopnosti této země integrovat více migrantů.⁷³

Rakouská středová vláda minulý rok (2016) zpřísnila migrační zákony, a to kvůli silnému zisku pro protiimigrační stranu FPÖ, jejíž kandidát Norbert Hofer se dostal do druhého kola prezidentských voleb. Protipřistěhovalecké cítění posílilo podporu krajních pravicových a populistických stran v Rakousku a v sousedním Německu poté, co obě země byly zasaženy velkou vlnou migrantů v průběhu roku 2015.⁷⁴ Podle rakouského ministra zahraničních věcí většina migrantů preferuje azyl v Rakousku či Německu, proto plán EU o kvótách pro uprchlíky je nerealistický.⁷⁵

4.4 Bratislavský summit EU

V září 2016 proběhlo v Bratislavě neformální zasedání vrchních představitelů vlád členských zemí EU. Vůdci nedospěli k žádnému novému konsenzu o migrační a azylové politice EU, a to navzdory mnoha nedostatkům stávajícího systému a

⁷³ „Austrian defence minister eyes plan to overhaul EU migrant policy - Bild“, Reuters, 5. 1. 2017, <http://http://uk.reuters.com/article/uk-europe-migrants-austria-idUKKBN14P2AN>(staženo 25. 4. 2017).

⁷⁴ „EU migration row escalates over Austria “offshore” asylum plan“.

⁷⁵ „‘Totally unrealistic’: Austrian FM blasts EU refugee quota plan“, RT, 3. 10. 2017, <https://www.rt.com/news/361434-austria-migrant-quotas-unrealistic/> (staženo 25. 4. 2017).

skutečnosti, že stávající systém pro přesídlení uprchlíků je aktivně nedodržován řadou států, které odmítají přispět ke sdílení uprchlíků.⁷⁶

Po summitu v Bratislavě hovořil premiér Matteo Renzi o své nespokojenosti s výsledky summitu v oblasti imigrační politiky. Zopakoval, že pro zastavení přílivu migrantů je zapotřebí investovat do zemí Afriky, kterým se má dát v uprchlické problematice priorita ze strany EU. Krátká kapitola o migraci a vnějších hranicích, která je obsažena v závěrech ze zasedání, se zaměřuje výhradně na Balkán a na Turecko s odvoláním na nutnost uzavřít vnější hranice EU. Není v ní však obsažena žádná zmínka o krizi ve Středozeří. Renziho Migration Compact, neboli poskytnutí finančních a strukturálních prostředků africkým zemím s cílem omezit tok uprchlíků, nebyl zvažován.⁷⁷

Bratislavský summit znamenal posun v diskurzu mezi italskými a rakouskými lídry. Jejich vzájemné postoje ohledně azylové politiky začaly zaznamenávat vzájemný konsensus. Po skončení summitu rakouský kancléř Christian Kern vyjádřil svůj souhlas s Renzím, podle kterého výsledky summitu byly nedostatečné. Podle Kerna je velikost krize natolik velká, že by se mělo najít rychlé a účinné řešení, nicméně Evropa pouze o problému diskutuje, ale nepřichází s žádným reálným řešením. Kern dále dodal, že Evropa nebyla po řadu let solidární k Itálii a Řecku. Italské přesvědčení, které říká, že poskytnout pomoc migrantům v jejich zemích původu, je mnohem efektivnější, bylo potvrzeno Kernem jako nejlepší možná varianta. Ohledně problematiky hranic v Brenneru Kern potvrdil, že hranice zůstanou v současné podobě, tedy otevřené a bez kontrol, a to i proto, že Itálie provádí kvalitní kontroly na svém území. Evropa by se měla vyhnout kontrolám na vnitřních hranicích, neboť se tím vytváří dominový efekt, kterému by se Evropa měla chtít vyhnout, aby mohla být pomoc směřována k Itálii.⁷⁸

⁷⁶ „EU: Post-Brexit Focus Will be on Defence and Security”, Oxford Analytica Daily Brief Service, 23. 9. 2016, <http://www.proquest.com> (staženo 25. 4. 2017).

⁷⁷ Anja Palm, „Italia sempre più delusa dall'Ue”, Affari Internazionali, 17. 10. 2016, <http://www.affarinternazionali.it/articolo.asp?ID=3654> (staženo 25. 4. 2017).

⁷⁸ „Il Premier austriaco solidale con l'Italia: “L'Europa cambi la sua politica sui migranti”, l'Unità TV, 10. 10. 2016, <http://www.unita.tv/focus/il-premier-austriaco-solidale-con-litalia-leuropa-cambi-la-sua-politica-sui-migranti/> (staženo 25. 4. 2017).

Závěr

Italsko-rakouské vztahy byly do značné míry ovlivněny evropskou migrační krizí. Uprchlická krize, které čelí Evropa, představuje velkou výzvu pro evropské instituce a členské státy Evropské unie. EU vytvořila opatření, jako je například program přemísťování uprchlíků s cílem sdílet zátěž hromadného přílivu migrantů mezi členské státy. Stávající politika spolu se suverenitou členských států EU a neochotou některých států přijímat uprchlíky podtrhla problémy Itálie během migrační krize.

Vzhledem ke geografické poloze Rakouska byla země zatížena migrační trasou přes západní Balkán a Středozeří. Rakousko proto přistoupilo k tvrdému postoji vůči migrační krizi, za což se stalo terčem kritiky EU a některých států. Rakousko bylo obviněno z porušování Schengenského systému o svobodě pohybu na vnitřních hranicích EU v důsledku plánu o obnovení kontrol na hranicích s Itálií.

Italský premiér Matteo Renzi opakovaně žádal evropské kolegy o přehodnocení dublinské dohody, podle níž se o uprchlíky do zemí Schengenské dohody stará ta země, do které uprchlíci vstoupí jako první, což přirozeně staví Itálii do nevýhodné pozice. Avšak v případě Rakouska není hlavním cílem reformy azylového systému EU změna dublinského nařízení, jako je tomu v případě Itálie. Rakousko svou migrační politiku zakládá na Dublinských dohodách, a proto neváhalo navracet migranty na italské území.

Itálie chtěla namísto Dublinu zavést systém kvót pro každou ze zemí EU. Unie vypracovala v roce 2015 plán pro přijetí 160 tisíc uprchlíků z Itálie a Řecka během následujících dvou let. Nicméně Renzi požadoval větší podporu ze strany EU. Systém kvót, jehož zastáncem bylo i Rakousko, označil za nedostatečný. Renzi společně s ministrem vnitra Angelinem Alfanem pohrozili Evropě plánem, který měl v úmyslu ublížit Evropě, pokud Unie nevynaloží větší snahu v řešení krize, které by pomohlo Itálii s jejím břemenem v podobě velkého počtu migrantů. Přestože dublinské nařízení v roce 2015 selhalo, je stále technicky platné.

Migrační krize vystavila Schengen zatěžkávací zkoušce a ohrožovala jeho fungování. Vídeň oznámila, že na protest proti nedostatku solidarity mezi evropskými zeměmi přestane přijímat žádosti o azyl. Italové vzápětí pohrozili, že budou uprchlíkům automaticky vydávat víza, které by umožnily držitelům cestovat po schengenském prostoru bez omezení.

Když Rakousko pohrozilo, že zavede hraniční kontroly na Brennerském průsmyku v dubnu 2016, setkal se s tvrdým odporem ze strany Itálie a to nejen proto, že by to riskovalo zhoršení migrační krize na italském území. S obavami z dopadů na

obchod i hospodářství italská vláda reagovala rychle a odeslala dopis Evropské komisi se žádostí o posouzení rakouského plánu. Komise následně odmítla dát svolení na hraniční kontroly v Brenneru. Rakousko prosazovalo záměr, který by jim do jisté míry umožnil se izolovat od náporu migrantů. Vzhledem k tomu, že to bylo v rozporu s italskými zájmy, Řím reagoval nesouhlasem směrem k Vídní a pokusil se hledat kompromis, který by pomohl předejít hraničním kontrolám. S italským příslibem o důslednějších kontrolách italské policie Vídeň odstoupila od hraničních kontrol. Itálie pak nadále připomínala nutnost solidarity mezi členskými státy EU a nutnost zrušení či modifikace Dublinských dohod.

V návaznosti na první výzkumnou otázku „Jaká byla reakce Itálie na provedené kroky Rakouska vůči uprchlické krizi?“ práce dochází k závěru, že Itálie v důsledku svých národních zájmů odpověděla na většinovou část rakouské migrační politiky kriticky. Itálie reagovala vlastními návrhy v oblasti migrační politiky s cílem vyvinout tlak na Vídeň a donutit ji odstoupit od projektů, které byly proti italským zájmům. Itálie se od počátku roku 2015 musela potýkat s velkým nápirem migrantů a některá rozhodnutí rakouské vlády by měla za následek zhoršení krize na italském území. Renzi tak v několika případech apeloval na Brusel, aby projevila solidaritu a podnikla kroky ke snížení břemene, které je na Itálii kladeno. V důsledku rakouských restriktivních opatření, která by negativně ovlivnila Itálii, se představitelé vlád obou zemí setkali na několika setkáních. Zejména v souvislosti s plány na zřízení kontrol na italsko-rakouské hranici Itálie iniciovala několik bilaterálních setkání, na základě kterých Rakousko odstoupilo od hraničních kontrol. Záležitosti, které se týkaly čistě rakousko-italských zájmů, byly řešeny na bilaterální úrovni. Nicméně o celoevropských otázkách se jednalo přes Brusel.

Další zásadní otázkou je, jaké byly příčiny italské reakce. EU se projevila nedostatkem solidarity a pomocných nástrojů, které by pomohly zvládnout krizi ve Středozeří. Italští občané proto v důsledku politiky Unie začali být frustrováni a obecně znepokojeni s EU. Tyto názory byly reflektovány v některých italských politických stranách s protiimigračním a euroskeptickým programem. Zatímco Renziho Demokratická strana v důsledku migrační krize ztratila preference, nárůst preferencí byl zaznamenán u protiimigračních stran Hnutí pěti hvězd a Ligy Severu. Větší zájem o tyto strany byl dán zejména z obav obyvatelstva z uprchlické krize a z nedostatečné odpovědi EU. Renzi se snažil o vyvíjení tlaku na EU a Vídeň a požadoval větší pomoc při zvládnání velkého počtu migrantů. Vzhledem k tomu, že euroskeptické strany

představují konkurenci pro Demokratickou stranu, Renziho kritický diskurz byl ovlivněn snahou předejít dalšímu růstu popularity opozičních stran a případné ztrátě vedoucí role na politické scéně.

Práce také došla k závěru, že azylová politika EU v praxi nefunguje a nepředstavuje finální řešení migrační krize. Italští lídři se vyjadřovali o nutnosti zrušení dublinského nařízení a také navrhli reformu azylové politiky představením plánu s názvem Migration Compact. Jádrem italského návrhu byla finanční a rozvojová pomoc státům, ze kterých migranti odchází. Vyřešení původu krize se mělo stát hlavním řešením jak omezit velký příval uprchlíků na evropský kontinent. V případě Rakouska nebyla hlavním cílem reformy azylového systému EU změna dublinského nařízení, jak tomu je v případě Itálie. Rakousko se shoduje s Itálií v bodě o poskytnutí pomoci zemím, odkud migranti odcházejí. Avšak rakouský návrh neobsahuje finanční pomoc, ale pouze projekt na vytvoření azylových center v zemích jako je Niger, Jordánsko a Uzbekistán, které by mohly využít již stávající zařízení OSN pro uprchlíky. Rakouský plán obsahoval také bod, dle kterého by neúspěšní žadatelé o azyl byli přesunuti do speciálních ochranných zón, které by byly propojeny s azylovými středisky. Zatímco se Itálie pokusila o projekt, který by pomohl vyřešit původ krize, Rakousko pouze hledalo způsoby jak ulevit Evropě se zátěží, kterou migranti představují.

Na Bratislavském summitu EU z podzimu 2016, na kterém se část jednání zaměřila na uprchlickou krizi, nenastal žádný posun v evropské azylové politice. Avšak posun nastal v oficiálním diskurzu mezi Itálií a Rakouskem. Obě země se shodly, že summit byl zklamáním, co se týče azylové politiky. Rakouský kancléř potvrdil, že italský návrh na poskytnutí pomoci zemím původu migrantů, je nejlepší možnost na vyřešení krize. Kancléř také řekl, že italsko-rakouské hranice zůstanou otevřené a že Evropa musí být více solidární s Itálií.

Summary

Due to the refugee crisis Austria introduced several restrictive measures in their refugee policy including new asylum laws or border checks and building fences along the borders. Italy, on the other hand, has found itself in a complete different situation since 2015. While Austria has been able to make steps in order to isolate itself from the refugee influx, Italy has become a frontline nation in the crisis. The Italian Prime Minister Matteo Renzi took a hard stance on the problem. He criticised the European

Union for lack of solidarity and Austria for their asylum policy. Austria, on the basis of the Dublin Regulation, sent refugees back to Italy. In response, Italy has threatened to give Schengen visas to migrants to allow them to travel elsewhere in Europe and to introduce an unspecified plan that would hurt Europe if the EU and Vienna will not share the burden that is imposed on Italy. Austria then announced they would erect a fence at a border crossing with Italy at the Brenner Pass in the Alps. Italy has accused Austria of violating the Schengen principle. Italy was then able to persuade Austria to suspend these plans at several bilateral meetings.

Italian population has become frustrated by the lack of EU's response to the migrant crisis. These views were reflected in some Italian political parties with an anti-immigrant and Eurosceptic platform such as Five Star Movement or Northern League. Renzi tried to pressure the EU and Vienna and demanded more help in coping with the large number of migrants. Given that the Eurosceptic parties are competing against the Democratic Party, Renzi's critical discourse was influenced by the effort to prevent further rising popularity of the opposition parties and the possible loss of leadership in the political environment.

This thesis also concludes that the EU asylum policy does not work. Italian leaders expressed their concern about the need to repeal the Dublin Regulation and also proposed a reform of asylum policy by introducing a new plan which would provide a financial and development aid to the countries of origin. Austria, on the contrary, was not in favour of repealing the Dublin regulation. Austria agreed with Italy on providing assistance to the countries of origin, but only by establishing asylum centres there. Austria has been more concerned with stopping the refugee influx than with resolving the crisis in the areas of origin as it was in the Italian reform proposal.

Použitá literatura

Knihy:

Tomáš Břicháček, *Unie ve víru migrační krize* (Praha: Institut Václava Klause, 2016).

Michelle Cini a Nieves Pérez-Solórzano Borragán, *European Union Politics* (New York: Oxford University Press, 2016).

Kenneth Hanf a Ben Soetendorp, *Adapting to European Integration: Small States and the European Union* (London and New York: Routledge, 2014).

Elektronické zdroje:

Odborné články:

Shekhar Aiyar et al., eds., „The Refugee Surge in Europe: Economic Challenges”, International Monetary Fund, leden 2016, <https://www.imf.org/external/pubs/ft/sdn/2016/sdn1602.pdf> (staženo 20. 3. 2017).

Sergio Carrera et al., eds., „The EU’s Response to the Refugee Crisis - Taking Stock and Setting Policy Priorities”, (Brussels: Centre for European Policy Studies, prosinec 2015), https://www.ceps.eu/system/files/EU%20Response%20to%20the%202015%20Refugee%20Crisis_0.pdf (staženo 3. 4. 2017).

Susi Dennison a Josef Janning, „Bear any Burden: How EU Governments Can Manage the Refugee Crisis”, European Council on Foreign Relations, 28. 4. 2016, http://www.ecfr.eu/page/-/Bear-Any-Burden_Dennison-Janning.pdf (staženo 19. 4. 2017).

Matthew Fillmore, „Italy, the European Union, and Mediterranean Migrants: Opportunity from Crisis?” (diplomová práce, Naval Postgraduate School, 2016).

Marco Funk, „Trickery in Dublin's Shadow”, *Forced Migration Review*, č. 51 (leden 2016), <http://www.proquest.com> (staženo 2. 4. 2017).

Vincenzo Guizzi, „Riformare Dublino per risvegliare l’Ue”, *Affari Internazionali*, 16. 5. 2016, <http://www.affarinternazionali.it/articolo.asp?ID=3454> (staženo 18. 4. 2017).

Timothy G. Hammond, „The Mediterranean Migration Crisis”, *Foreign Policy Journal*, 19. 5. 2015, <https://www.foreignpolicyjournal.com/wp-content/uploads/2015/05/150519-Mediterranean-Migration-Crisis-Timothy-G-Hammond.pdf> (staženo 19. 4. 2017).

Déborah Presta Novello, „The EU Response to Migratory Pressures: the Challenge of Getting Back to Schengen, the Future Management of the EU’s External Borders and Turkey's Role” (Brussels: Institute of European Democrats, 2016), <https://www.iedonline.eu/download/2016/schengen/PRESTA-NOVELLO.pdf> (staženo 9. 3. 2017).

Anja Palm, „Italia sempre più delusa dall’Ue”, *Affari Internazionali*, 17. 10. 2016, <http://www.affarinternazionali.it/articolo.asp?ID=3654> (staženo 25. 4. 2017).

Jenny Phillimore, „Integration and the European Migration „Crisis””, *Carnegie Council for Ethics in International Affairs*, 16. 6. 2016, http://www.carnegiecouncil.org/publications/ethics_online/0118 (staženo 20. 3. 2017).

Cosimo Risi, „Migration compact, dall’Italia all’Ue”, *Affari Internazionali*, 9. 6. 2016, <http://www.affarinternazionali.it/articolo.asp?ID=3486> (staženo 23. 3. 2017).

Nika Bačić Selanec, „A Critique of Eu Refugee Crisis Management: On Law, Policy and Decentralisation”, *Croatian Yearbook of European Law & Policy* 11 (leden 2015), <https://www.ebscohost.com> (staženo 2. 4. 2017).

Sheetal Sharma, „Europe's Struggle with Refugee Crisis: An Analysis”, *IUP Journal of International Relations* 10, č. 1 (leden 2016), <http://www.proquest.com> (staženo 3. 3. 2017).

Florian Trauner, „Asylum policy: the EU’s ‘crises’ and the looming policy regime failure” *Journal of European Integration* 38, č. 3 (24. 3. 2016), <http://www.ies.be/files/Asylum%20policy%20the%20EU%20s%20crises%20and%20the%20looming%20policy%20regime%20failure.pdf> (staženo 2. 4. 2017).

Tamara Tubakovic, „A Dublin IV recast: A new and improved system?”, *European Policy Brief*, č. 46 (březen 2017), <http://www.egmontinstitute.be/wp-content/uploads/2017/03/EPB-A-Dublin-IV-recast-A-new-and-improved-system-new.pdf> (staženo 23. 4. 2017).

Publicistické články:

Jim Yardley, „After Europe and Turkey Strike a Deal, Fears Grow That Migrants Will Turn to Italy”, *New York Times*, 14. 4. 2016, <https://www.nytimes.com/2016/04/15/world/europe/after-europe-and-turkey-strike-a-deal-fears-grow-that-migrants-will-turn-to-italy.html> (staženo 19. 4. 2017).

„Austria passes tough new asylum laws as attitudes to migrants harden”, *CNN*, 28. 4. 2016, <http://edition.cnn.com/2016/04/28/europe/austria-tough-migrant-laws/> (staženo 6. 3. 2017).

„Austrian border plan risks turning South Tyrol into emblem of EU disintegration”, *The Guardian*, 31. 3. 2016, <https://www.theguardian.com/world/2016/mar/31/austrian-border-plan-risks-turning-south-tyrol-into-emblem-of-eu-disintegration> (staženo 1. 4. 2017).

„Austrian defence minister eyes plan to overhaul EU migrant policy - Bild”, *Reuters*, 5. 1. 2017, <http://uk.reuters.com/article/uk-europe-migrants-austria-idUKKBN14P2AN> (staženo 25. 4. 2017).

„Bayern und Österreich kritisieren EU-Asylpolitik“, Welt, 5. 8. 2015, <http://www.welt.de/regionales/bayern/article144851022/Bayern-und-Oesterreich-kritisieren-EU-Asylpolitik.html> (staženo 1. 3. 2017).

„Defying EU, Hungary suspends rules on asylum seekers“, Reuters, 23. 6. 2015, <http://uk.reuters.com/article/uk-europe-migrants-austria-hungary-idUKKBN0P31ZB20150623> (staženo 6. 4. 2017).

„EU migration row escalates over Austria “offshore” asylum plan“, Euronews, 6. 1. 2017, <http://www.euronews.com/2017/01/06/eu-migration-row-escalates-over-austria-offshore-asylum-plan> (staženo 25. 4. 2017).

Bruno Waterfield, David Charter a Francis Elliott, „EU nations go it alone to guard against migration catastrophe“, The Times, 21. 1. 2016, <http://www.proquest.com> (staženo 2. 4. 2017).

„EU: Post-Brexit Focus Will be on Defence and Security“, Oxford Analytica Daily Brief Service, 23. 9. 2016, <http://www.proquest.com> (staženo 25. 4. 2017).

„European Union: Implementing the European Agenda on Migration - Progress on Priority Actions“, Asia News Monitor, 11. 2. 2016, <http://www.proquest.com> (staženo 2. 4. 2017).

„Faymann quits as Austrian chancellor following far right's election victory“, The Guardian, 9. 5. 2016, <https://www.theguardian.com/world/2016/may/09/werner-faymann-quits-as-austrian-chancellor> (staženo 2. 4. 2017).

„Il paradosso: sono più i migranti dall’Austria all’Italia che viceversa“, Bergamo Post, 25. 4. 2016, <http://www.bergamopost.it/occhi-aperti/il-paradosso-sono-piu-migranti-dallaustria-allitalia-che-viceversa/> (staženo 22. 4. 2017).

„Il Premier austriaco solidale con l’Italia: “L’Europa cambi la sua politica sui migranti“, l’Unità TV, 10. 10. 2016, <http://www.unita.tv/focus/il-premier-austriaco-solidale-con-italia-leuropa-cambi-la-sua-politica-sui-migranti/> (staženo 25. 4. 2017).

„Italian Foreign Minister Urges Common Approach to Migrant Crisis“, BBC, 22. 9. 2015, <http://www.proquest.com> (staženo 2. 4. 2017).

„Italy, Germany agree on immigration policy, but not on financing“, Reuters, 5. 5. 2016, <http://www.reuters.com/article/us-europe-migrants-renzi-merkel-idUSKCN0XW1G4> (staženo 13. 4. 2017).

„Italy PM threatens to 'hurt' Europe if other countries refuse to take more migrants“, The Telegraph, 14. 6. 2015, <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/italy/11673643/Italy-PM-threatens-to-hurt-Europe-if-other-countries-refuse-to-take-more-migrants.html> (staženo 16. 3. 2017).

„Italy steps up criticism of Austria's border management plans“, BBC, 23. 2. 2016, <http://www.proquest.com> (staženo 19. 4. 2017).

„Italy threatens to give Schengen visas to migrants as EU ministers meet”, The Guardian, 16. 6. 2015, <https://www.theguardian.com/world/2015/jun/15/italy-threatens-to-give-schengen-visas-to-migrants-as-eu-dispute-deepens> (staženo 20. 4. 2017).

Andrew Byrne, „Migrant crisis: Alpine fence raises tensions between Rome and Vienna”, Financial Times, 3. 11. 2016, <https://www.ft.com/content/f4b6e912-015b-11e6-9cc4-27926f2b110c> (staženo 19. 4. 2017).

„Migranti, Alfano: "Austria appoggia piano italiano. Evitato blocco del Brennero". Renzi vedrà Juncker”, La Repubblica, 28. 4. 2016, http://www.repubblica.it/esteri/2016/04/28/news/migranti_brennero_ue_preoccupata-138639258/ (staženo 12. 3. 2017).

„Migranti, Italia propone a Ue un «migration compact». Renzi: se Austria viola regole ci faremo sentire”, Il Sole 24 Ore, 15. 4. 2016, http://www.ilssole24ore.com/art/notizie/2016-04-15/migranti-italia-propone-ue-migration-compact-renzi-se-austria-violare-regole-ci-faremo-sentire-170201.shtml?uuid=AC91yX8C&refresh_ce=1 (staženo 13. 4. 2017).

„Migranti, Juncker richiama l'Austria al ricollocamento. Vienna: "Rispetteremo accordo con l'Europa", La Repubblica, 5. 4. 2017, http://www.repubblica.it/esteri/2017/04/05/news/migranti_austria_juncker-162259111/?ref=search (staženo 25. 4. 2017).

„Migranti, Renzi: "Brennero un simbolo. Austria non violi norme europee o ci faremo sentire", La Repubblica, 15. 4. 2016, http://www.repubblica.it/esteri/2016/04/15/news/migranti_generale-137690591/ (staženo 19. 4. 2017).

„Migration fears spark Italy-Austria border row at Brenner”, BBC, 17. 5. 2016, <http://www.bbc.com/news/world-europe-36302422> (staženo 19. 4. 2017).

„Migrants: Renzi's rant and the mystery of a Plan B”, Cafebabel, 25. 6. 2015, <http://www.cafebabel.co.uk/politics/article/migrants-renzis-rant-and-the-mystery-of-a-plan-b.html> (staženo 15. 3. 2017).

Steven Erlanger a James Kanter, „Plan on Migrants Strains the Limits of Europe's Unity”, New York Times, 22. 9. 2015, https://www.nytimes.com/2015/09/23/world/europe/european-union-ministers-migrants-refugees.html?_r=0 (staženo 1. 4. 2017).

Manuela Mesco a Valentina Pop, „Tensions Mount Between Austria and Italy as Migrant Numbers Rise”, The Wall Street Journal, 15. 4. 2015, <https://www.wsj.com/articles/eu-wants-austria-to-explain-threat-to-close-border-with-italy-1460719198> (staženo 10. 4. 2017).

„The return of the Mediterranean route?”, FM4, 8. 4. 2016, <http://fm4v3.orf.at/stories/1769184/> (staženo 6. 3. 2017).

„‘Totally unrealistic’: Austrian FM blasts EU refugee quota plan”, RT, 3. 10. 2017, <https://www.rt.com/news/361434-austria-migrant-quotas-unrealistic/> (staženo 25. 4. 2017).

„We will hurt EU if migrant crisis is not fixed, says Italian PM Matteo Renzi”, The Guardian, 15. 6. 2015, <https://www.theguardian.com/world/2015/jun/15/we-will-hurt-eu-if-migrant-crisis-is-not-fixed-says-italian-pm-matteo-renzi> (staženo 15. 3. 2017).

Primární zdroje:

„«Abbiamo evitato la crisi con l’Austria»”, Ministero dell’Interno, 25. 4. 2016, <http://www.interno.gov.it/it/notizie/abbiamo-evitato-crisi-laustria> (staženo 1. 4. 2017).

„Controlli al Brennero: Italia e Austria insieme per non costruire muri”, Ministero dell’Interno, 13. 5. 2016, <http://www.interno.gov.it/it/notizie/controlli-brennero-italia-e-austria-insieme-non-costruire-muri> (staženo 1. 4. 2017).

„Prohlášení EU a Turecka, 18. března 2016”, Consilium, <http://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2016/03/18-eu-turkey-statement/> (staženo 15. 3. 2017).